

Dela e Apostolende

Obećanje e Sveto Duhosko

¹ Poštuime Teofile, ande mungri prvo knjiga ramosardem sa so o Isus počnisarda te ćerel thaj te sikavel,

² sa dži ko đes kana sas vazdino ando nebo, pošto kroz o Sveto Duho dijas upute pire apostolende save izaberisardas.

³ Nakon piro smrto o Isus dijas but dokazurja kaj si džudo. Sikavelas pe e apostolende štarvardeš đesa thaj motholas lenđe pale Devlesko carstvo.

⁴ Jekhar, dok sas još lenca, o Isus zapovedisardas lenđe: “Na durjon andar o Jerusalim, nego ažućaren te pherdol e Dadesko obećanje pale savo majsigo mothavas tumenđe.

⁵ Kaj o Jovano bolelas e pajesa, a tumen pale varekazom đesa avena bolđe e Sveto Duhosa.”

O Isus vazdino ando nebo

⁶ Askal okola kaj sas ćidine oko leste phućline les: “Gospode, dali tu akana ande akaja vrjama obnovija o Izraelsko carstvo?”

⁷ A o Isus phendas lenđe: “Naj tumaro te džanen e vrjame ili e datume save o Dad odredisardas ande piri vlast.

⁸ Ali kana fuljela pe tumende o Sveto Duho, primina sila te svedoćin pale mande ando Jerusalim, thaj pe sasti Judeja thaj ande Samarija thaj sa dži ko krajo e phuvjako.”

⁹ Thaj kana phendas godova, sas vazdino po nebo angle lenđe jakha, a o oblako garadale lenđe jakhendar.

¹⁰ Thaj dok još sas lenđe jakha vazdine ando nebo kaj o Isus džalas, andar jekhar ačhile paše lende duj manuša ande blistavo parne drze.

¹¹ Phendine lenđe: “Manušalen andar e Galileja, sostar ačhen akate thaj dičhen ando nebo? Akava Isus, savo si tumendar vazdino ando nebo, boldela pe isto gajda sago kaj dikhline kaj đelotar po nebo!”

O Matija sas losardo te avel apostol umesto Juda

¹² Askal boldine pe ando Jerusalem katar e gora, savi akhardolas Maslinsko, a sas dur katar o Jerusalem varekaj katar jek kilometer.

¹³ Kana aresline ando čher kaj bešenias, line pe opre ande soba, a sas okote o Petar, o Jovan, o Jakov, o Andrija, o Filip, o Toma, o Vartolomej, o Matej, o Jakov (e Alfejevesko čhavo), o Simon (saves akharenas pobunjeniko) thaj o Juda (e Jakovesko čhavo).

¹⁴ Savora von istrajno thaj jek dušava molinas pe zajedno još varesave manušnjenca. Maškar lende sas vi e Isusešće dej thaj lešće phral.

¹⁵ Godola đesa uštalo o Petar maškar e učenikurja, a sas čidino o them varekaj katar šel thaj biš manuša thaj phendas:

¹⁶ “Phralalen, trubuja te pherdol okova so si ramome ando Sveto lil palo Juda, savo andas okolen kaj astardine e Isuse. Kaj godova dumut

phendas o Sveto Duho kroz e carosko Davidesko muj.

¹⁷ Kaj o Juda sas jek amendar thaj sas les talo ande apostolsko služba.”

¹⁸ (O Juda e lovenca save dobisardas pale pesko bilačo delo steknisardas njiva, ali pelo tele po šoro thaj lesko telo pharlo pe opaš thaj lešće pora čhordile.

¹⁹ Akava si pindžardo sa e manušenđe save trajin ando Jerusalem, gajda kaj godoja njiva sas akhardi pe lendi čhib Akeldamah so značil: “Ratvali njiva.”)

²⁰ “Kaj ramome si ande knjiga e psalmendi:

‘O čher lesko neka avel pusto,
neka khonik či trajil ande leste!’

thaj:

‘Neka lešči služba dobil aver manuš.’

²¹ Trubul, dakle, te izabirisaras ječe katar okola manuša kaj sas amenca sa e vrjama, katar o đes kana o Gospod Isus avilo maškar amende thaj dži ko o đes kana đelotar amendar,

²² katar e vrjama kana o Jovano teljardas te bolel, pa dži ko đes kana o Isus sas vazdino amendar po nebo. Kasavo manuš nek avel amenca svedoko kaj o Isus uštilo andar e mule.”

²³ Askal line duje manušen: e Josife saves akharenas Varsava, a savo sas pindžardo vi po alav Just, thaj e Matija.

²⁴ Askal molisajle e Devlešće akale alavenca: “Gospode, tu pindares savorende ile. Sikav amende saves izaberisardan katar akala duj

²⁵ te lel akaja apostolsko služba savi o Juda mukla – thaj đelo okote kaj pripadil.”

²⁶ Askal čhudine kocka pale lende thaj e kocka peli po Matija, savo sas đinado sago dešudujto apostol.

2

O Sveto Duho fuljisto pe apostolurja

¹ Kana avilo o prazniko Pedesetnica, o pandžvardešto đes palo prazniko Pasha, sa e apostolurja sas ćidine pe jek than.

² Katar jekhar andar o nebo ašundili varesavi huka, sago kana phurdel e bari balval, thaj pherdas sasto čer ande savo bešenar.

³ Thaj dikhline vareso slično sago jagaće čhibja, save podelisajle thaj fuljistine pe svakoneste lendar.

⁴ Thaj savora pherdile e Sveto Duhosa thaj počnisardine te ćeren svato aver čhibjenca, sar o Duho delas len te ćeren svato.

⁵ A ande godoja vrjama ando Jerusolim sas e pobožne Židovurja save aviline andar svako krajo e themesko talo nebo.

⁶ Kana ašundine godova zvuko, o but o them ćida pes okote zbunime. Kaj svako lendar ašundas sar ćeren svato lešće čhibjava.

⁷ Savora sas zadivime, thaj začudime phučenar: “Dik, naj li akala kaj ćeren svato sa Galilejcurja?

⁸ Pa sar askal svako amendar ašunas len kaj čeren svato pe amari čhib.

⁹ A akate maškar amende si amen Parćanurja, Međanurja, Elamcurja, manuša andar e Mesapotamija, Judeja, Kapadokija, Ponta, Cikni Azija,

¹⁰ Frigija, Pamfilija, Egipto thaj andar e libijske krajurja oko e Kirina, thaj okola andar o Rimo

¹¹ – e Židovurja thaj okola save obratisajle pe židovsko pačipe – e Krićanurja thaj e Arapurja. Savora amen ašunas akale manušen sar pe amare čhibja čeren amende svato pale Devlešće bare dela!”

¹² Savora sas zadivime, thaj zbunime phučenass je avres: “So akava značil?”

¹³ A aver palem marenas muj e alavenca: “Ma, matile von katar e gugli mol!”

O Petar propovedil

¹⁴ Askal o Petar inkljisto anglal, zajedno e dešujeće apostolenca thaj glasno phendas lende: “Židovurja thaj vi tumen savora save sen ando Jerusalem, čhon kan ke mungre alava. Thaj akava te džanen:

¹⁵ Akala manuša naj mate, sago kaj tumen gndin, kaj tek si inja saturja detharinako rano.

¹⁶ Nego akava so dičen si okova pale soste phenelas o proroko Joil:

¹⁷ Phenel o Del: ‘Ande poslednje đesa,
izliva mungro Duho pe sa e manuša.
Tumare čhave thaj tumare čheja prorokuina,
thaj tumare terne čhaven avela vizije,

a tumare phure dičhena sune.

¹⁸ Ande godola đesa izliva mungro Duho
vi pe mungre sluge thaj pe mungre sluškinje
thaj vi von prorokuina.

¹⁹ Čerava čudurja opre po nebo
thaj e znakurja tele pe phuv:
o rat, e jag thaj e oblakurja katar o thuv.

²⁰ O kham pretvorila pe ando tunjariko,
a o čhon avela lolo sago o rat
majsigo nego so avela o baro thaj o
pindžardo đes e Gospodesko.

²¹ Thaj svako ko akharel ando pomoć o alav e
Gospodesko
avela spasime.'

²² Manušalen andar o Izrael, ašunen akala
alava; O Isus andar o Nazaret sas manuš saves o
Del bičhaldas, thaj godova jasno potvrdisarda e
bare delenca, e čudenca thaj e znakonenca, save
sar vi korkoro džanen, o Del kroz leste čerda
maškar tumende.

²³ Godova manuš, o Isus, sas predaime ande
tumare vas e Devlešće odlukava thaj prema e
Devlesko plano saves majanglal zamislisardas.
A tumen, zajedno e bidevlešće manušenca,
prikuisardine les po trušul thaj mudardine les.

²⁴ Ali o Del vazda les andar e mule thaj
oslobodisarda les katar e bare smrtne muke. Kaj
o smrto našti inčarda les ande piri vlast.

²⁵ O caro David palo Isus phendas:

'O Gospod si uvek angle mungre jakha.
Pošto si vo pe mungri desno rig,

- khanči či uznemirila man.
26 Zato mungro ilo raduil pe,
thaj mungri čhib e bahtatar čhol muj.
Čak vi mungro telo trajila ande nada.
27 Kaj či mućeja mungri duša maškar e mule,
niti deja te čiro sveco černjol.
28 Sikadan mande e droma e trajošće.
Pherdo bah angle tute avava.'

29 Phralalen mungralen, pouzdano šaj phenav
tumende pale amaro pradač o David: vo mulo
thaj prahome si. Lesko limori si akate maškar
amende sa dži ađes.

30 Ali sar o David sas proroko, džanglas kaj
o obećanje savo o Del dija les kroz e solah, kaj
jek đes čhola pe lesko prestolje ječe katar lešće
potomkurja.

31 Vo godova majanglal dikhla thaj phendas
pale Hristosko vaskrsenje:

'Vo naj muklino maškar e mule
niti lesko telo černjilo ando limori.'

32 O Del godole Isuse vazdas andar e mule, a
savora sam svedokurja pale godova.

33 Thaj akana si vazdino pe počasno desno rig e
Devlešće, vo e Dadestar primisardas o obećanje
e Sveto Duhos te izlil les pe amende. Thaj akana
godova dičen thaj ašunen.

34 Kaj o David nas vazdino ando nebo, nego
korkoro phenel:

'Phenel o Gospod mungre Gospodešće:

“Beš pe mungri počasno desno rig

³⁵ dok či čhav ćire dušmajen tale ćire pun-
gre.” ’

³⁶ Zato neka sa o them andar o Izrael pouzdano
džanel kaj godova Isus, saves tumen razapnisar-
dine, o Del ćerda te avel Gospod thaj Hristo!”

³⁷ Kana e manuša godova ašundine, zurale
čhinda len ando ilo thaj phučline e Petre thaj e
aver apostolen: “Phralalen, so te ćeras?”

³⁸ O Petar phendas lenđe: “Pokajin tumen
katar o bezeh thaj neka svako tumendar bolel
pe ando alav e Isuse Hristosko te aven jartome
tumare bezeha, thaj te primina o daro e Sveto
Duhos.

³⁹ Kaj o Del akava obećisarda tumenđe thaj
tumare čhavrenđe thaj pale sa okola save si dur,
saven amaro Gospod o Del akharel peste.”

⁴⁰ O Petar još vi aver alavenca strogo opom-
inilas len thaj molilas len e alavenca: “Spasin
tumen katar o sudo savo avel pe akava rumome
naraštaj!”

⁴¹ Askal okola save prihvatisardine lešći
poruka boldine pe, a godova đes pridružisajlo e
vernikonenđe varekaj katar trin milje manuša.

Okola save paćajine ćidenas pe zajedno

⁴² Thaj sa e učenikurja ačhiline paćivale ande
apostolsko sikavipe, družinas pe, phađenase o
mangro thaj molinas pe.

⁴³ Thaj e dar lija svakone manuše, zato kaj o
Gospod kroz e apostolurja ćerelas but čudurja
thaj znakurja.

⁴⁴ A savora okola save paćajine sas zajedno thaj delinas sa so sas len.

⁴⁵ Bićinenas sa so sas len thaj e love delinas svakonešće kozom kas trubulas.

⁴⁶ Thaj svako đes zajedno jek dušava ćidenas pe ando Hramo. A pe ćhera ćidenas pe te phađenas o mangro thaj zajedno hanas iskreno thaj e bahtale ileja.

⁴⁷ Hvalinas e Devles thaj poštuilas len sa o them. A o Gospod svako đes anelas lende okolen save spasisajle.

3

O Petar sastarel e bande manušes

¹ Kana jekhar o Petar thaj o Jovano džanas ando Hramo pe molitva, ande trin saturja palo mimeri,

² varesave manuša inđarenas ječe manušes savo sas bango katar piro bijandipe. Svako đes čhonas les anglo Hramosko vudar savo akhardolas Divna, te prosil katar okola manuša kaj avenas ando Hramo.

³ Kana dikhla e Petre thaj e Jovane kaj kamen te den ando Hramo, manglas lendar love.

⁴ A o Petar e Jovanova lače dikhla pe leste thaj phendas lešće: “Dik pe amende.”

⁵ O bango manuš lače dikhla pe lende, kaj ažučarelas te vareso dobil lendar.

⁶ A o Petar phendas lešće: “Naj man ni rup ni sunakaj, ali okova so si man godova dav tut: ando alav e Isuse Hristosko andar o Nazaret, ušti thaj phir!”

⁷ O Petar askal astardas e manušes palo desno vas thaj vazda les. Ande godova časo e manušešće stopala thaj lešće zgloburja pe pungre odma zurajle,

⁸ a o manuš huklo pe pešće pungre thaj ačhilo te phirel. Askal dija lenca ando Hramo, phirelas, hutelas thaj slavilas e Devles.

⁹ Sa e manuša dikhline les sar phirel thaj ašunenias sar slavil e Devles.

¹⁰ Kana pindžardine kaj si vo okova isto manušes savo bešelas pašo Hramsko vudar savo akhardolas Divna thaj prosilas, sas but začudime thaj zadivime zbog godova so sas lešće.

¹¹ Sar o manuš či durjolas katar o Petar thaj katar o Jovano, sa o them začudime prastajine lende ando Solomonosko tremo.

O Petar propovedil ando Hramo

¹² Kana o Petar godova dikhla phendas e themešće: "Izraelcurja, sostar akava čudil tumen? Sostar dičhen ande amende sago kaj amen amare snagava ili godoleja kaj sam pobožne ćerdam te akava manuš phirel?"

¹³ O Del e Avraamesko, e Isakosko thaj e Jakovesko, o Del amare pradadengo, proslavisarda pire slugas e Isuse, saves tumen dine te avel mudardo thaj odrekniardine tumen lestar anglo Pilato kana vo već odlučiarda te mućel les.

¹⁴ Odrekniardine tumen katar o Isus savo sas Sveco thaj Pravedniko, a mangline te mućel pe tumende o ubica.

¹⁵ Tumendardine e Isuse kastar avel o trajo, ali o Del vazda les andar e mule, pale soste sam amen svedokurja.

¹⁶ Zbog o paćipe ande Isusesko alav zurajlo akava manuś saves tumen pindžaren thaj kas akana dićhen. O paćipe ando Isus ćerda akale manuśes te avel potpuno sasto, sago kaj vi korkoro šaj dićhen.

¹⁷ Phralalen, džanav kaj tumen sago vi tumare poglavarja ćerdine akava e Isuseja ando bidžanglipe.

¹⁸ O Del gajda pherdas okova so majsigo phendas kroz o muj sa e prorokonengo – kaj lesko Hristos patila.

¹⁹ Zato pokajin tumen thaj obratin tumen e Devlešće te jartol pe tumenđe tumare e bezeha,

²⁰ askal avela tumenđe katar o Gospod e vrjama palo duhovno odmor thaj o Gospod palem bićhalela tumenđe e Isuse, saves već odredisardas te avel Hristo.

²¹ Vo moraś te aćhel ando nebo sa dok či avel e vrjama kana o Del sa obnovila. Pale godova o Del još dumut mothodas kroz pire svete prorokurja.

²² Kaj o Mojsije phendas:

‘O Gospod, tumaro Del, vazdela tumenđe
prorokos katar tumaro them
sago kaj sem me.

Leste čhon kan ande sa
so phenel tumenđe!

²³ A ko god či čhola kan ke godova proroko,
neka avel iskorenime andar o them!’

²⁴ Thaj sa e prorokurja save mothonas, katar o Samuilo thaj katar okola posle leste, najavinas akala đesa.

²⁵ Tumen sen naslednikurja palo obećanje saves o Del dijas prekal e prorokurja thaj tumen sen učesnikurja ando savez saves o Del sklopis-ardas tumare pradadenca, kaj o Del phendas e Avraamešće:

‘Ćiro potomko avela blagoslov
sa e themende pe phuv.’

²⁶ O Del vazdas pire slugas e Isuse thaj prvo bičhaldala les tumende te blagoslovil tumen thaj te odvratil tumen katar tumaro bilačipe.”

4

O Petar thaj o Jovano anglo veće

¹ Dok o Petar thaj o Jovano još ćerenas svato e themešće, aviline dži lende e rašaja, o zapovedniko e hramošće stražako thaj e sadukeja.

² Holjajle pe lende kaj o Petar thaj o Jovano sikavenas thaj objavinas kaj kroz o Isus si o vaskrsenje andar e mule.

³ Astardine len thaj čhudine len ande tamnica dži thejara o đesa, kaj sas već e rjat.

⁴ A but katar okola save ašundine e Petrešći poruka paćajine thaj gajda o brojo okolengo save paćanas barilo varekaj dži ke pandž milje samo muškarcurja.

⁵ Thejara o đes ando Jerusalim sastaisajle e židovske šorvale, e starešine thaj e učitelja e zakonestar.

⁶ Okote sas vi o prvo rašaj o Ana, o Kajafa, o Jovano, o Aleksandar thaj vi aver andar e prvo rašajendi familija.

⁷ Von inkaldine e apostolen angle peste thaj phučline len: “Save snagava thaj ande kasko alav akava ćerdine?”

⁸ Askal o Petar pherdo e Sveto Duhosa phen-das lenđe: “E themešće starešinende thaj e šorvalende!

⁹ Ako sam amen ađes inkalde angle tumende te ispituin amen pale godova kaj ćerdam lačo delo e nasvale manušešće thaj phučen men sar vo sastilo,

¹⁰ askal džanen tumen, thaj sasto Izraelsko them kaj akava manuš ačhel angle tumende zato kaj sastilo prekal o alav e Isuse Hristosko andar o Nazaret, saves tumen razapnisardine, a saves o Del vazdas andar e mule.

¹¹ O Isus si:

‘bar saves tumen e zidarja odbacisardine, a savo postanisardas e temeljesko bar.’

¹² Thaj naj spasenje ni ande jek aver alav, kaj e manušenje naj dino ni jek aver alav pe sasti phuv prekal savo šaj spasi men.”

¹³ Kana dikhline kaj o Petar thaj o Jovano či daran thaj kana haćardine kaj si von obične manuša save nas posebno sikade kroz o sveto Lil, začudisajle. Džangline kaj von sas e Isuseja,

¹⁴ ali sar dikhline kaj o manuš savo sastilo ačhelas okote lenca, ačhiline bi alavesko.

¹⁵ Askal naredisardine e Petrešće thaj e Jovanošće te inkljen avri andar o Veće thaj počnisardine te dogovorin pe maškar pende.

¹⁶ Phendine: “So te ćeras akale manušenca? Kaj, savora save trajin ando Jerusalem džanen

kaj kroz lende dogodisajlo baro čudo thaj amen našti phenas kaj nas godova.

¹⁷ Ali, te akava sikavipe či buljol još majbut maškar o them, zapretisa lende te khonikašće majbut či éeren svato ande godova alav.”

¹⁸ Askal akhardine len, thaj naredisardine lende te nipošto majbut ni o muj či putren thaj sikaven ande Isusesko alav.

¹⁹ Ali o Petar thaj o Jovano phendine lende: “Zar smatrin kaj si pravo anglo Del te čhas kan tumende, a na ko Del?

²⁰ A amen našti te či éeras svato pale okova so dikhlam thaj so ašundam.”

²¹ E manuša andar e večnica palem zapretisardine lende, thaj mukline len. Pošto našti odlučisardine sar te kaznin len kaj sa o them slavilas e Devle pale okova so dogodisajlo.

²² Kaj, o manuš savo čudesno sastilo sas les majbut katar štarvardeš brš.

E vernikurja molin pe palo hrabrost

²³ Čim mukline e Petre thaj e Jovane von boldine pe ke aver vernikurja thaj phendine lende sa so phendine lende e prve rašaja thaj e starešine.

²⁴ Kana e vernikurja godova ašundine, savora zajedno ande jek glaso molisajle e Devlešće: “Gospode, tu stvorisardan o nebo, e phuv, o more thaj sa so si ande lende.

²⁵ Tu e Sveto Duhosa, prekal amaro pradam o David, čiro sluga phendan:

‘Sostar bunin pe e manuša save či pindžaren e
Devles,
a o them ivja zavere écerel?

²⁶ Ušten e carurja e phuvjaće
thaj e vladarja udružisajle protiv o Gospod
thaj protiv lesko Pomazaniko.’

²⁷ Ej, čaće o caro Irod thaj o vladari Pontije
Pilato ande akava gav udružisajle okolenca save
či pindžaren e Devle thaj e Izraelošće themesa
protiv čiro sveto sluga o Isus, čiro pomazaniko.

²⁸ Von érdine okova so tu čire voljava thaj čire
silava majanglal odredisardan te avel.

²⁹ A akana, Gospode, ašun lenđe pretnje thaj
de amende čire slugende hrabrost te bi darako
mothos averende pale čiro alav.

³⁰ Inzar čiro moćno vas, te avel o sastipe,
znakurja thaj čudurja – ando alav čire sveto
slugasko e Isusesko.”

³¹ Kana završisardine e molitva, čhinosajlo o
than pe savo sas čidine thaj savora pherdile e
Sveto Duhosa pa počnisardine hrabro te mothon
pale Devlesko alav.

*E manuša save paćan delin maškar peste sa so
silen*

³² Savora okola save paćanas sas sago jek ileja
thaj jek dušava. Thaj khonikal či phenelas kaj si
vareso so si les samo lesko, nego delinas maškar
peste sa so sas len.

³³ A e apostolurja e bare silava svedočinas palo
vaskrsenje e Gospode Isusesko, thaj e bari milost
sas pe lende savorende.

³⁴ Khonikašće lendar khanči či falilas. Kaj okolen saven sas phuv ili čher, bićinenas len thaj e dobime love,

³⁵ denas e apostolende, a katar godova delas pe svakonešće kozom kas trubulas.

³⁶ Gajda vi varesavo Levito savo akhardolas Josif, bijando ando Kipar, saves e apostolurja akharenas Varnava (so značil kaj sas manuš savo ohrabrilas),

³⁷ les sas njiva savi bićinda thaj e love dijas e apostolende.

5

O Ananija thaj e Safira hohaven e Sveto Duhošće

¹ A varesavo manuš po alav Ananija zajedno pešće romnjava e Safirava bićinda piri phuv.

² Thaj ando džanglipe pire romnjako ačhada pale peste jek deo e lovendar, a okova so ačhilo dija ke apostolurja.

³ Askal o Petar phendas lešće: “Ananija, sostar muklan te o Satana pherel čiro ilo, te hohaves e Sveto Duhošće thaj te ačhaves pale tute jek deo e lovendar save lijan pale phuv.

⁴ Či li e phuv ačhilisas čiri te či bićindanas lat? A kana već bićindan lat, zar godole lovenca našti čerdan so kamlan? Sostar ande čiro ilo odličisardan te čeres gajda vareso? E Devlešće hohadan, a na e manušende.”

⁵ Kana o Ananija ašundas sa akala alava, pelo tele mulo. A e bari dar dijas ande sa okola save ašundine pale akava.

⁶ Askal varesave terne čhave užile, pačardine lesko telo ando pohtan, inklaldine les thaj prahosardine les.

⁷ A kana nakhlo varekaj katar trin saturja, dijas andre vi lešči romnji, savi či džanglas so sas.

⁸ O Petar phučla lat: "Phen mande, dali pale gači love bičindine e phuv?"

A e manušnji phendas: "Ej baš pale gači love."

⁹ Askal o Petar phendas laće: "Sostar dogovorisaile te iskušin e Gospodešće Duhos? Ake, anglo vudar si okola kaj prahosardine čire romes. Vi tut inkalena!"

¹⁰ Thaj vi voj odma peli tele muli dži ke lešće pungre. Askal dine andre okola terne čhave thaj arakhline lat muli, thaj vi lat inkaldine thaj prahosardine paše lako rom.

¹¹ E saste khandirja thaj sa okolen save ašundine pale akava lijas e bari dar.

E apostolurja sastaren e bute themes

¹² Prekal e apostolurja dogodinas pe e but znakurja thaj čudurja maškar o them. Sa e vernikurja ječe dušava čidenas pe ande Solomonosko tremo.

¹³ Khonik avrendar či tromaja te pridružil pe lende, ali o them šukar motholas pala lende.

¹⁴ A ipak sa majbut thaj majbut manuša thaj manušnja pačanas ando Gospod thaj priključinas pe e vernikonende.

¹⁵ Kana o Petar načhelaš, e manuša inkalenas pire nasvalen pe sokača. Čhonas len pe ležaljke thaj pe nosilje gajda te lešči senka barem perel pe lende.

¹⁶ Avenas vi but manuša andar e okolne gava oko o Jerusolim thaj anenas pire nasvalen thaj okolen saven mučinas e bilače duhurja. Thaj savora sastile.

Progonin e apostolen

¹⁷ Askal o baro rašaj thaj sa okola save sas lesa andar e sadukejendi stranka sas but ljubomorne

¹⁸ thaj astardine e apostolen thaj čhudine len ando glavno phanglipe.

¹⁹ Ali e Gospodesko anđelo račava putardas o vudar katar e tamnica, inkalda len avri thaj phendas lenđe:

²⁰ “Džan ando Hramo thaj mothon e themešće sa pale akava nevo Trajo.”

²¹ Kana e apostolurja godova ašunde, đe le ando Hramo detharinako ande zora thaj sikavenas e themes.

Kana avilo o baro rašaj thaj okola save sas lesa, ćidine sa okolen andar o Baro veće thaj sa e starešinen andar o Izraelsko them thaj dine naredba te anen pe e apostolurja andar o phanglipe.

²² Ali, kana e stražarja aresle ando phanglipe, či arakhline len okote, gajda kaj boldine pe palpale thaj phendine:

²³ “O vudar katar e tamnica sas pe ćija lače phandado, a e stražarja ačhenas anglo vudar. Ali kana putardam o vudar či arakhlam andre khonikas!”

²⁴ A kana o zapovedniko pe hramošće stražarja thaj e šorvale rašaja ašundine akava so mothodine, sas zbunime thaj phučen as pe so šaj avel akava.

²⁵ Pe godova vareko avilo thaj phendas lende: "Eke okola manuša saven arači čhudine ando phanglipe ando Hramo si thaj sikaven e themes!"

²⁶ Askal o zapovedniko pale hramsko straža delo e stražarenca thaj andine e apostolen, ali na pe sila kaj daranas te o them či čudel bara pe lende.

²⁷ Kana andine len, čutine len anglo Baro veće thaj o baro rašaj phučelas len:

²⁸ "Či li strogo mothodam tumende te na sikaven ando alav godole manušesko? A tumen pherdine o sasto Jerusolim tumare sikavipeja thaj kamen te čhon e doš pe amende palo smrto godole manušesko!"

²⁹ A o Petar thaj e apostolurja phendine lende: "E Devlešće trubul te avas pačivale majsigo nego e manušende!"

³⁰ O Del amare pradadengo vazdas e Isuse andar e mule, saves tumen mudardine gajda kaj čutine les po trušul.

³¹ Ali o Del uzvisisarda les thaj čhuta les pe piri desno rig sago Princos thaj Spasiteljes, te e manušende andar o Izrael del prilika te obratin pes thaj te jarton pe lende e bezeha.

³² Amen sam svedokurja pale sa godova thaj o Sveto Duho saves o Del dijas okolende save pokorin pe lešće."

³³ Kana e manuša andar o Baro veće ašundine akava, gači holjajle kaj kamenas te mudaren len.

³⁴ Askal ando Baro veće uštilo jek učitelj palo Mojsijesko zakon, savo akhardolas Gamalilo, fariseji saves sa o them poštuilas. Vo phendas te inkalen e apostolen cara avri.

³⁵ Askal phendas: "Manušalen andar o Izrael, lačhe gndin tumare šoresa so kamen te ćeren akale manušenca.

³⁶ Kaj majsigo varesavi vrjama pojavisajlo o Tevda savo motholas pale peste kaj si vo vareko thaj vareso. Lešće pridružisajle štar šela manuša, ali vo sas mudardo, a sa lešće manuša našline thaj katar godova nas khanči.

³⁷ Pale leste, ande vrjama kana sas o popis stanovništva, pojavisajlo o Juda Galilejco thaj vazdas e theme pe buna. Ali vi vo sas mudardo, a sa lešće manuša našline.

³⁸ Zato pale akava phenav tumende: mućen tumen akale manušendar thaj den len te džantar. Kaj, te si lengo naum ili lengo delo katar e manuša, vi godova propadnila.

³⁹ A te si e Devlestar, našti uniština len, kaj gajda avena sago okola kaj borin pe protiv o Del."

Thaj von složisajle lesa.

⁴⁰ Askal akhardine e apostolen andre, izbičuisardine len, thaj zabranisardine lende te sikaven ande Isusesko alav, askal mukline len.

⁴¹ A e apostolurja deletar andar o Baro veće bahtale, kaj sas dostojne te han ladžavo zbog e Isusesko alav.

⁴² Thaj či prestainas svako đes ando Hramo thaj pe ćera te sikaven thaj navestin kaj si o Isus o Mesija.

6

E apostolurja losaren e eŧta dženen

¹ Godola đesa, sar o brojo e učenikonengo sa majbut barjolas, e Židovurja save ćerenas svato grčki počnisardine te žalin pes pe aver Židovurja. Phenenas kaj lende udovice si zane-marime kana delil pe svako đes o habe.

² Askal e dešuduj apostolurja akhardine peste sa e učenikonen thaj phendine lende: "Naj lače te amen zanemaris te propovedisaras e Devlesko alav thaj te delis o habe.

³ Zato, phralalen, aračhen maškar tumende ehta manušen save si po lačho glaso, thaj pherde e Sveto Duhosa thaj mudrost. Len čhasa pale godova,

⁴ a amen posvetisa men e molitvaće thaj te propovedisaras andar o alav e Devlesko."

⁵ Godova predlog svidosajlo savorende. Thaj losardine e Stefane, manuše savo sas pherdo paćipe thaj Sveto Duhosa, e Filipe, e Prohore, e Nikanore, e Timone, e Parmene thaj e Nikola andar e Antiohija savo majsigo obratisajlo po židovsko paćipe.

⁶ Askal andine len angle apostolurja, von čhutine pire vas pe lende thaj pomolisajle pale lende.

⁷ Gajda e Devlesko alav buljolas. A o brojo e učenikonengo ando Jerusalm but barjolas, a vi e but židovende rašaja počnisardine te paćan.

O Stefano anglo Baro veće

⁸ O Stefan sas manuš pherdo milosti thaj sila thaj ćerelas e bare čudurja thaj znakurja maškar o them.

⁹ Ali, pobunisajle protiv leste varesave andar e Sinagoga okolendi save sas oslobodime roburja, e Židovurja andar e Kirina, Aleksandrija, thaj varesave anda e Kilikija thaj e Cikni Azija, thaj počnisardine te raspravin pe e Stefanesa.

¹⁰ Ali khonik lendar našti protivisajlo protiv e mudrost thaj e Duhošće saveja ćerelas svato.

¹¹ Askal nagovorisardine varesave manušen te phenen: “Ašundam les sar vređol e Mojsija thaj e Devle.”

¹² Gajda pobunisardine e theme, e starešinen thaj e učiteljen e zakonestar, pa navalisardine pe leste, astardine les thaj inđardine les anglo Baro veće.

¹³ Andine vi e hohavne svedokonen save phen-dine: “Akava manuš neprestalno mothol protiv o Hramo thaj protiv e Mojsijesko zakon.

¹⁴ Ašundam les kaj phenel sar godova Isus andar o Nazaret haravela o Hramo thaj promenila e običaja save dija men o Mojsija.”

¹⁵ A savora save bešenias ando Baro veće lačke dikhline po Stefano thaj dikhline o muj lesko sas sago e anđelosko.

7

E Stefanisko svato anglo veće

¹ Askal o baro rašaj phučlas e Stefane: “Dali si gajda akava so mothon?”

² A o Stefano phendas: “Phralalen thaj dadalen, ašunen man! O slavno Del sikadilo amare pradadešće e Avraamešće kana sas ande Mesopotamija, majsigo nego so doselisajlo ando Haran

³ thaj phendas lešće: 'Muk akaja phuv thaj ćire familija maškar savi trajis thaj dža ande phuv savi sîkavava tuće.'

⁴ Thaj o Avraam gajda mukla e phuv e Halde-jendi thaj doselisajlo ando Haran. Nakon so mulo lesko dad, o Del anda les ande akaja phuv kaj tumen akana trajin.

⁵ Ali či dija les ande late ni jek majcikno kotor phuv ando nasledstvo, nego obećisarda kaj dela e phuv lešće thaj lešće potomkonende posle leste, vi ako e Avraame još nas čhavra.

⁶ O Del gajda phendas lešće: 'Ćire potomkurja avena strancurja ande averendi phuv. Okote avena roburja thaj avena mučime štar šela brš.'

⁷ Ali o Del phendas: 'Me sudiva e themes kašće von robuina, a posle godova inkljena andar godoja phuv thaj avena te služin man pe akava than.'

⁸ Askal o Del ćerda savez e Avraameja thaj dija les obrezanje sago znako godole savezoso. E Avraamešće askal bijandilo o Isak saves obrežisarda ohtoto đes katar lesko bijandipe. O Isako gajda ćerda pire čhaveja e Jakoveja, a o Jakov pire dešuduje čhavenca save sas patrijahurja katar save postanisardas amaro them.

⁹ A e Jakovešće čhave, e patrijarhurja, sas ljubomorne pe pesko phral po Josif, thaj zbog godova bićindine les sago robo ando Egipto. Ali o Del sas lesa,

¹⁰ thaj inkhalelas les andar svako lešći nevolja. O Del dija les mudrost, thaj naklonost e faraonešći, e egipatsko carošći, savo čhuta les te

avel upravniko po sasto Egipto thaj pe sasto lesko dvoro.

¹¹ Askal ande sasti egipatsko phuv thaj ando Hanaan avili e bok thaj bari nevolja, gajda kaj amare pradada našti aračhenas hamasko.

¹² Kana o Jakov ašundas kaj ando Egipto si điv, bičhaldas okote amare pradaden po prvo data.

¹³ Kana đeline po dujto drom, o Josif phendas pire phralenđe ko si vo. Gajda o faraon ašundas pale Josifešći familija.

¹⁴ O Josif askal bičhaldas pale pesko dad palo Jakov thaj pale sasti piri familija save sas eftavardeš thaj pandž džene.

¹⁵ Gajda o Jakov đelo tele ando Egipat kaj mulo vo thaj amare pradada.

¹⁶ Lenđe telurja sas inđarde ando Sihem thaj okote sas prahome ando limori savo o Avraam ćindas pale odredime svota love katar Emorošće čhave.

¹⁷ Sar avelas paše e vrjama te perdol so o Del obećisarda e Avraamešće, amaro them ando Egipto barjolas thaj množilas pe,

¹⁸ sa dok či zavladisardas ando Egipto o nevo caro, savo či pindžarelas e Josife.

¹⁹ Vo lukavo postupilas amare themeja: mućilas amare pradaden thaj tradelas len te mućen pire tek bijande čhavren avri te meren.

²⁰ Ande godoja vrjama bijandilo o Mojsije, savo sas zurale šukar čhavro ande Devlešće jakha. Trin čhon sas barjardo ande pe dadesko čher.

²¹ Kana mukline les avri, e faraonešći čhej lija les thaj barjarda les sago pire čhaves.

²² O Mojsije sas sikado ande sasti e Egipatsko mudrost thaj sas silno ande alava thaj pe dela.

²³ Kana sas lešće štarvardeš brš, crdelas les o ilo te džal te dičhel pire phralen e Izraelsko themes.

²⁴ Kana dikhla kaj varesavo Egipcáno mučil e Izraelco, ačhilo ande lešći obrana thaj osvetisarda les gajda kaj mudardas e Egipcános.

²⁵ Gindilas kaj lešće phral hačarena kaj o Del preko leste bičhalel lende oslobodenje, ali von godova či hačardine.

²⁶ Thejara đes palem dija pe duj Izraelcurja sar marens pe. Probisarda te pomiril len gajda kaj phendas lende: 'Manušalen, phrala sen! Sostar čeren zlo jek avrešće?'

²⁷ Ali okova kaj marelas pire pašutnes, spida e Mojsija thaj phendas lešće: 'Ko čhuta tut te aves amaro vladari thaj amaro sudija?'

²⁸ Kames vi man te mudares sago kaj arači mudardan okole Egipcános?'

²⁹ Kana o Mojsije godova ašundas našlo ande midjansko phuv thaj okote trajilas sago stranco, kaj bijandile lešće duj čhave.

³⁰ Posle štarvardeš brš sikadilo lešće o anđelo ande pustinja paše ke Sinajsko gora ando grmo savo phabolas.

³¹ Kana o Mojsije dikhla godova, zadivisajlo godolešće so dičhel. Ali kana avilo majpaše te majlačhe dičhel, ašunda e Gospodesko glaslo:

³² 'Me sem o Del čire pradadengo, o Del e Avraamesko, e Isakosko, thaj e Jakovesko.' O Mojsije izralas e daratar thaj či tromaja e jakha te vazdel te dičhel.

³³ O Gospod phendas lešće: 'Fuljar e sandale katar čire pungre! Kaj o than pe savo ačhes, si sveto.

³⁴ Dikhlem e muka mungre themešči ando Egipat thaj ašundem lengo jauk. Andar godova fuljistem te inkalav len okotar. A akana, ajde dža, me bičhalav tut ando Egipat!'

³⁵ Akale Mojsija saves e Židovurja odbacisardine kana phendine: 'Ko čhuta tut te aves amaro vladari thaj amaro sudija?', o Del baš akana les bičhaldas prekal o anđelo savo sikadilo lešće ando grmo te avel vladari thaj izbavitelj.

³⁶ Vo inkalda len okotar gajda kaj čerelas čdurja thaj znakurja ande egipatsko phuv, po Lolo more thaj štarvardeš brš ande pustinja.

³⁷ Isto godova Mojsije phendas e Izraelošće themešće: 'O Del vazdela tumenđe prorokos sago kaj sem me andar tumaro them.'

³⁸ Isto godova Mojsije si okova savo sas posredniko maškar amare pradada ande pustinja thaj maškar o anđelo savo dija les o alav e trajosko pe Sinajsko gora te predail godola alava amende.

³⁹ Amare pradada či kamline te pokorin pe lešće, nego odbacisardine les thaj e ileja palem boldine pe ando Egipat.

⁴⁰ Phendine e Aronešće: 'Čer amende devlen save džana angle amende! Kaj či džanas so si okole Mojsijava savo inkalda men andar o Egipat.'

⁴¹ Godola đesa čerdine kipo ando oblik terne guruvesko, dine lešće žrtva thaj slavinas godova so čerdine pire vastenca.

⁴² Askal o Del bolda pes lendar thaj mukla len te klanjin pe e khamešće thaj e čerejenđe, sago vi kaj ačhel ramome ando lil e prorokonengo:

‘Zar mande dijan žrtve thaj darurja
 ande pustinja štarvardeš brš, manušalen
 andar o Izrael?

⁴³ Na, nego inđarenas o šator e Molohosko e
 hohamne devlesko
 thaj e čerain katar tumaro del o Refan;
kipurja save ćerdine te klanjin tumen lende.
 Zato inđarava tumen ando progonstvo’, ma-
 jdur katar o Vavilon!

⁴⁴ Amare predaden sas Šator svedočanstva
ande pustinja. O Del phendas e Mojsijašće sar te
ćerel o šator thaj o Mojsija ćerda o šator gajda
sar sas lešće sikado.

⁴⁵ Kana amare pradada primisardine o Šator,
inđardine les pesa ande phuv, savi line katar
o them saven o Del angle lende trada, a o Isus
Navin sas lengo vođa. O Šator ačhilo okote sa
dži e vrjama e carošći Davidešći.

⁴⁶ O David arakhlas milost ko Del thaj zamolis-
arda e Devle te šaj sagradil Hramo palo Del e
Jakovesko,

⁴⁷ ali tek o Solomon vazdas lešće o Hramo.

⁴⁸ Ipak o majbaro Del či trajil ande Hramurja
save si ćerde e manušenje vastenca, sago kaj
phenel o proroko:

⁴⁹ ‘O nebo si mungro prestolje,
 a e phuv si tale mungre pungre:

Sosko čher vazdena mande? Phenel o Gospod,
thaj kaj si o than kaj me odmoriva?

⁵⁰ Či li sa akava mungro vas stvorisarda?’

⁵¹ O tumen tvrdo glave manušalen save či pindžaren e Devle thaj či čhon kan leste! Tumen uvek protivin tumen e Sveto Duhošće, sago kaj godova čerenas vi tumare pradada!

⁵² Kas katar e prorokurja tumare pradada či progonisardine? Mudardine čak vi okolen save majsigo phendine kaj avela o Pravedniko, saves tumen izdaisardine thaj mudardine.

⁵³ Prekal o anđelo dobisardine o zakon, ali či inčardine les!”

E Stefane mudaren e barenca

⁵⁴ Kana godova ašundine e židovske vođe, gajda holjajle po Stefan kaj počnisardine te škripin e dandencu pe leste.

⁵⁵ A o Stefano pherdo e Sveto Duhosa, vazda pire jakha po nebo thaj dikhla e slava e Devlešći thaj e Isuse sar ačhel pe desno rig e Devlešći.

⁵⁶ Askal phendas: “Ake dikhav o nebo putardo thaj e Čhave e Manušešće sar ačhel pe desno rig e Devlešći.”

⁵⁷ Pe godova von učardine pire kan e vastenca thaj počnisardine te čhon muj andar sasto glaso, thaj savora sar jek navalisardine pe leste.

⁵⁸ Inkaldine les andar o gav thaj čhudenas bara pe leste. A e svedokurja protiv o Stefano mukline pire ogrtačurja jeće terne manušešće savo akhardolas Savle te lel sama pe lende.

⁵⁹ Dok čhudenas bara pe leste te mudaren les, o Stefano zavapisardas: "Gospode Isuse, primisar o mungro duho!"

⁶⁰ Askal pelo pe pire koča thaj čhuta muj andar sasto glaso: "Gospode, na le lenđe kava palo bezeh!" Sar godova phendas, mukla pesko di.

8

O Savle progonil okolen save paćan

¹ A o Savle odobrisardas e Stefanisko mudaripe. Godova đes počnisarda o baro progonstvo pe Khandiri ando Jerusolim. Pa sa e vernikurja, osim e apostolurja, raspršisajle pe judejske thaj pe samarijanske krajurja.

² A varesave pobožne manuša prahosardine e Stefane thaj zurale rovenas pale leste.

³ A o Savle saste silava trudilas pe te uništil e Khandiri. Džalas andar o čher dži ko čher thaj inkalelas avri e manušen thaj e manušnjen thaj čhudelas len ando phanglipe.

O Filip propovedil ande Samarija

⁴ A okola vernikurja save raspršisajle, buljarenas e Bahtali nevimata kaj god džanas.

⁵ Gajda o Filip avilo ande jek samarijansko gav, thaj okote propovedilas e themešće palo Hristo.

⁶ Kana o them ašundas thaj dikhla e čudurja save čerelas, savora pažljivo čhonas kan so phenelas.

⁷ E bilačhe duhurja zurale rknjinas kana inkljenas andar e but manuša ande save sas, a sastonas vi but okola save sas line thaj bande.

⁸ Thaj ande godova gav gajda zavladisardas e bari bah.

⁹ A ande godova gav sas vi varesavo manuš, savo akhardolas Simon, vo već varesavi vrjama okote drabarelas. E manuša save trajinas ande Samarija divinas pe lešće, a vo phenelas pale peste kaj si vo baro manuš.

¹⁰ Thaj savora pažljivo čhonas kan leste katar o majcikno dži ko majbaro thaj phenenas: "Akava manuš si čače sila e Devlešći, savi akhardol bari sila."

¹¹ A čhonas kan leste zato kaj već lungo vrjama zadivilas len pire čirimatenca.

¹² Ali kana paćaine e Filipešće, savo propovedilas e Bahtali nevimata pale Devlesko carstvo thaj palo alav e Isuse Hristosko, bolenas pe e manuša thaj e manušnja.

¹³ Čak vi o Simon korkoro paćaja, bola pe thaj ačhilo e Filipeja. Zadivime dičhelas e znakurja thaj e bare čudurja save dogodinas pe.

¹⁴ Kana e apostolurja ando Jerusalim ašundine kaj ande Samarija prihvatisardine e Devlesko alav, bičhaldine lende e Petre thaj e Jovano.

¹⁵ Kana von duj džene aresline pomolisajle pale lende te vi von primin e Sveto Duho.

¹⁶ Kaj o Sveto Duho još či fuljisto pe ni-ječeste lendar pošto sas bolde samo ando alav e Gospodesko Isusesko.

¹⁷ Askal e apostolurja čhutine pire vas pe lende, thaj von primisardine e Sveto Duhos.

¹⁸ Kana o Simon dikhla kaj e manuša primin e Sveto Duhos, čim e apostolurja čhutine pire vas pe lende, ponudisarda e apostolende love

¹⁹ thaj phendas lenđe: “Den vi man godoja moć te svako pe kaste čhav mungre vas primil e Sveto Duhos!”

²⁰ A o Petar phendas lešće: “Neka propadnin čire love zajedno tusa, kaj gndis kaj e lovenca šaj čines e Devlesko daro!

²¹ Tu našti sudeluis ande akaja služba, kaj čiro ilo naj ispravno anglo Del.

²² Zato pokaji tut thaj muk tut katar čiro bilačhipe. Moli tut e Gospodešće te jartol tuće kaj sas tu kasavi gindimata.

²³ Kaj dikhav kaj san pherdo gorčine thaj robo e bezehešće.”

²⁴ A o Simon phendas: “Tumen molin tumen pale mande e Gospodešće te či aresel man khanči katar godova so phendine.”

²⁵ Nakon so svedočisardine lenđe palo Isus thaj objavisardine lenđe e Gospodesko alav, von boldine pe ando Jerusalim. E dromesa načhenas kroz e but e samarijanske gava thaj navestinas e Bahtali nevimata.

O Filip svedočil e manušešće andar e Etiopija

²⁶ O anđelo e Gospodesko phendas e Filipešće: “Ušti thaj teljar po jugo e dromesa savo inđarel kroz e pustinja thaj mućel pe tele andar o Jerusalim ande Gaza.”

²⁷ O Filip spremisajlo thaj teljardas. Dromesa maladas varesave evnuho, manuše andar e Etiopija – savo sas dvoraniko e Kandako, e etiopske caricako thaj upravniko e riznicako. Sas ando Jerusalim te poklonil pe e Devlešće,

²⁸ thaj kana boldelas pe čhere. Bešelas ande piri kočija thaj po glaso čitolas andar o lil e proroko Isaijasko.

²⁹ Askal o Sveto Duho phendas e Filipešće: “Dža paše dži ke godoja kočija thaj ačh uz late!”

³⁰ O Filip prastaja dži ke kočija thaj ašundas sar o manuš čitol andar o proroko Isaija thaj phučla les: “Dali hačares so čitos?”

³¹ A o manuš phendas: “Sar šaj te hačarav ako khonik či objasnil mande?” Thaj akhardas e Filipe te lel pe opre ande kočija thaj te bešel paše leste.

³² A o odlomko andar o Sveto lil savo čitosardas sas akava:

“Indardine les sago e bakhre tale čhuri.

Thaj sago o bakhro nemo angle okola save randen les,

gajda ni vo či putrelas piro muj.

³³ Sas ponizime thaj uskratime katar e pravda.

Ko čerela svato pale lešće potomkurja

kaj lesko trajo lija pe katar e phuv.”

³⁴ O dvoraniko askal phučla e Filipe: “Moliv tut, phen mande ko si godova pale kaste phenel o proroko? Dali godova o proroko phenel pale peste ili pale varekaste avreste?”

³⁵ Askal o Filip teljardas te sikavel les katar godova than andar o Lil thaj te objasnil lešće e Bahtali nevimata palo Isus.

³⁶ Thaj dok gajda džanas e dromesa, aresline dži ke varesavo paj, pa o dvoraniko phendas: "Dik, ake o paj! So sprečil man te bolav man?"

³⁷ * [A o Filip phendas lešće: "Šaj ako pačas čire saste ileja." A o dvoraniko phendas: "Pačav kaj si o Isuso Hristo Čhavo e Devlesko."]

³⁸ Askal o dvoraniko zapovedisarda te ačhel e kočija thaj liduj džene fuljistine dži ko paj, thaj o Filip bolda les.

³⁹ A kana inkljistine andar o paj, e Gospodesko Duho otmisarda e Filipe thaj o dvoraniko majbut či dikhla les thaj bahtalo nastavisarda pire dromesa.

⁴⁰ A o Filip arakhadilo ando gav Azot, thaj e dromesa dok putuila propovedila e Bahtali nevimata pe sa e gava sa dok či areslo ande Kesarija.

9

O Savle obratisajlo (Dap 22,6-16; 26,12-18)

¹ A o Savle, vi majdur e holjasa pretilas kaj mudarela e Gospodešće učenikonen. Andar godova đelo ko Baro rašaj

² thaj manglas lestar lila pale sinagoge ando Damask te šaj astarel inča svakones savo sledil e Gospodesko drom, bilo te si manuš ili manušnji thaj te phangle šaj anel len ando Jerusolim.

³ Kana avilo paše dži ko Damask, katar jekhar o baro svetlo andar o nebo zasvetlisarda les.

* **8,37** Ande majpurane rukopisurja akava stih naj.

⁴ Askal pelo pe phuv thaj ašunda o glaso savo motholas lešće: “Savle! Savle! Sostar progonis man?”

⁵ O Savle phučla les: “Ko san tu, Gospode?”

A o glaso phendas: “Me sem o Isus saves tu progonis.

⁶ Nego, ušti akana thaj dža ando gav! Okote phenela pe tuće so trubul te ćeres.”

⁷ A okola manuša kaj džanas e Savleja ačhile bi alavesko, kaj ašundine o glaso, ali či dikhline khonikas.

⁸ Kana o Savle uštilo katar e phuv, putardas pešće jakha, ali khanči našti dičhelas. Zato astardine les palo vas thaj andine les ando Damask.

⁹ Trin đesa našti dičhelas, a pale godoja vrjama či halas ni pijelas.

¹⁰ Ando Damask trajilas varesavo učeniko savo akhardolas Ananija. Lešće o Gospod phendas ando viđenje: “Ananija!”

A o Ananija phendas: “Akate sem, Gospode.”

¹¹ A o Gospod phendas lešće: “Ušti, thaj dža ando sokako savo akhardol Pravo, ande Judasko ćher, thaj okote rode e manušes savo akhardol Savle andar o Taršiš! Eke vo akana molil pe.”

¹² O Savle ando viđenje dikhla ječhe manušes savo akhardolas Ananija sar del andre thaj čhol pire vas pe leste te šaj dičhel.

¹³ O Ananija phendas: “Gospode, ašundem e bute manušendar kaj akava manuš ćerda but bilačhipa ćire svete manušende ando Jerusalem!

14 Čak vi pale akate si les vlast katar e bare rašaja te phandel ande okurja sa okolen save pačan ande čiro alav.”

15 O Gospod phendas lešće: “Dža kaj godole manušes lijem te preko leste ašunen pale mande e aver thema, e carurja, thaj o izraelsko them.

16 Me sikavava lešće kozom trubul te trpil pale mungro alav.”

17 O Ananija đelo, dijas ande godova čer thaj čhuta pire vas po Savle thaj phendas lešće: “Phrale Savle! O Gospod Isus, savo sikadilo tuće po drom akaring, bičhalda man te šaj dičhes thaj te pheres tut e Sveto Duhosa.”

18 Isto treno katar lešće jakha pelo vareso sago ljuske, thaj šaj dičhelas. Askal uštilo thaj sas boldo.

19 Askal hala vareso thaj bolda pe lešći snaga.

O Savle ando Damask thaj ando Jerusalem

O Savle ačhilo varekazom đesa e učenikonenca ando Damask.

20 Thaj odma ačhilo te propovedil pe sinagoge kaj o Isus si Čhavo e Devlesko.

21 Thaj savora save ašunenas les, sas začudime thaj phučenass pe: “Pa naj li akava okova isto manuš savo ando Jerusalem kamlas te uništil okolen save pačan ande godova alav? Zar či avilo akate te astarel len thaj te phangle inđarel len angle šorvale rašaja?”

22 A e Savlesko propovedanje sas sa majsilno, gajda kaj mućelas e Židoven andar o Damask bi alavengo. Dokažilas kaj o Isus si o Hristo.

²³ Nakon so nakhline but đesa, e židovske vođe odlučisardine te mudaren e Savle.

²⁴ Ali o Savle saznajisardas pale lengo gindo. A e Židovurja lenas sama đesenca thaj e raćenca pe gavesko vudar te šaj mudaren les.

²⁵ Ali e učenikurja e račava mukline les ande bari korpa prekal e gavesko zido.

²⁶ Kana o Savle avilo ando Jerusalm, kamla te pridružil pes e učenikonende, ali savora daranas lestar, kaj či paćanas lešće kaj si vi vo učeniko.

²⁷ Askal o Varnava prihvatisarda les thaj inđarda les ke apostolurja. O Varnava ćerda svato e apostolende sar o Savle po drom dikhla e Gospode savo motholas lešće thaj sar ando Damask hrabro propovedilas ande Isusesko alav.

²⁸ Gajda o Savle aćhilo lenca, phirelas po Jerusalm thaj hrabro propovedilas ande Gospodesko alav.

²⁹ Ćerelas svato thaj raspravilas pe e Židovenca save ćerenas svato grčki, ali von dićhenas te mudaren les.

³⁰ Kana ašundine pale godova e vernikurja, inđardine les ande Kesarija thaj bićhaldine les ćhere ando Tars.

³¹ Gajda e khandiri ande sasti Judeja, Galileja thaj ande Samarija sas ando miro. E khandiri zuravolas ande dar e Gospodešći thaj brojćano barjolas ande uteha e Sveto Duhošći.

O Petar sastarel e Enejas thaj e Tavita

³² Kana o Petar načhelas maškar akala regije, avilo vi ke Devlešće manuša ando gav savo akhardolas Lida.

³³ Okote arakhlas ječe manuše savo akhardolas Enej, savo pašljolas ohto brš bango ando kreveto.

³⁴ O Petar phendas lešće: “Enej, o Isus Hrist sastarel tut. Ušti thaj lačhar čiro kreveto!” Thaj o Enej odma uštilo!

³⁵ Kana dikhline e Enej, sa e manuša save trajinas ande Lida thaj ando Saron, obratisajle e Gospodešće.

O Petar vazdel e Tavita andar e mule

³⁶ Ande Jopa, trajilas jek učenica savi akhardolas Tavita (so značil: “Košuta”). Voj uvek čerelas lačhipe thaj pomožilas e čore manušen.

³⁷ Baš ande godoja vrjama voj nasvajli thaj muli. Najardine lat thaj čhutine lat ande soba po sprato.

³⁸ Ali kana ašundine kaj si o Petar paše ando gav Lida, bičhaldine leste duj manušen thaj zamolisardine les: “Av odma amende!”

³⁹ Zato o Petar odma teljarda lenca. Thaj čim areslo inđardine les ande soba savi sas opre po sprato. Okote okružisardine les e udovice save rovenas thaj sikavenas lešće e ogrtača thaj e aver drže save čerda lenđe e Tavita dok sas lenca.

⁴⁰ Ali o Petar trada len sa avri andar e soba. Dija koča thaj pomolisajlo e Devlešće.

Askal bolda pe ko mulo telo thaj phendas: “Tavita, ušti!”

Voj putardas pire jakha, dikhla e Petre thaj bešli.

⁴¹ Vo astarda lat palo vas thaj vazda lat. Askal akharda e vernikonon thaj e udovicen thaj sikada lenđe kaj si džudi.

⁴² Pale akava ašundine sa e stanovnikurja andar e Jopa, thaj but lendar paćajine ando Gospod.

⁴³ O Petar ačhilo ande Jopa još varesavi vrjama, ando čher ječe manuško savo sas kožari, a akhardolas Simon.

10

O Kornelije akharel e Petre

¹ Ande Kesarija trajilas varesavo manuš savo akhardolas Kornelije. Vo sas rimsko kapetano e četako savi akhardolas Italijansko.

² Vo sas pobožno manuš thaj daralas e Devlestar, sago vi savora save trajinas lesa ando čher, delas milostinja e čore Židovende thaj stalno molilas pe e Devlešće.

³ Jek đes varekaj katar e trin saturja mismere, sas les vizija ande savi jasno dikhla sar avel leste e Devlesko anđelo thaj phenel lešće: "Kornelije!"

⁴ O Kornelije dikhla pe leste e darasa thaj phučlas: "So kames Gospode?"

A o anđelo phendas lešće: "Ćire molitve thaj e milostinje aviline anglo Del sago žrtva thaj vo dija pe gođi tute.

⁵ Akana bičhal e manušen ande Jopa te anen e Simone saves akharen Petar.

⁶ Vo si gosto ko Simon savo si kožari, kasko čher si pašo more."

⁷ Kana o anđelo savo motholas lešće đelotar, o Kornelije akhardas e duje slugen thaj ječe pobožno vojniko savo sas jek katar lešće pomoćnikurja,

⁸ thaj phendas lende sa so sas thaj bičhalda len ande Jopa.

O Petar dikhla vizija

⁹ Thejara o đes, varekaj katar o mismeri, dok von sas još po drom thaj sas već paše ke Jopa, o Petar lija pe opre po krovo te molil pe.

¹⁰ Bokhajlo thaj kamlas vareso te hal. Ali dok andre pripreminas lešće o habe, les sas vizija.

¹¹ Dikhla sar o nebo putavol, a vareso sago baro čašapo phanglo pe štar čoškurja mučel pes pe phuv.

¹² Ande leste sas svakojake vrste životinje pe štar pungre, gmizavcurja thaj e čiriklja.

¹³ Askal varesavo glaso phendas lešće: “Ušti Petre, de čurjasa thaj ha!”

¹⁴ A o Petar phendas: “Nisar, Gospode! Me nikada či halem khanči nečisto so zabranil amaro Zakon!”

¹⁵ A o glaso palem phendas lešće. “Na phen kaj si zabranime okova so o Del phenas kaj si čisto!”

¹⁶ Akava sas trin drom thaj katar jekhvar o čašapo vazda pe palpale po nebo.

E Korneliješće manuša ko Petar

¹⁷ Dok o Petar sas još zbunime so godoja vizija šaj te značil, e manuša saven o Kornelije bičchalda phučenasa kaj si e Simonesko čer, thaj već aresline angle kapija.

¹⁸ Akhardine thaj phučline dali si akate ande goste o Simon saves akharen Petar.

¹⁹ Dok o Petar još gindilas pale okova so dikhla ando viđenje, o Sveto Duho phendas lešće: “Ake roden tut trin manuša.

²⁰ Ušti, fulji tele thaj dža lenca. Na oklevisar kaj me bičhaldem len.”

²¹ O Petar fuljisto thaj phendas lenđe: “Me sem okova saves roden. Sostar aviline?”

²² A von phendine: “Bičhalda men o rimsko kapetano o Kornelije. Vo si pravedno thaj daral e Devlestar, manuš saves poštuin sa e Židovurja. O sveto anđelo phendas lešće te akharel tut ande piro čher thaj te čhol kan so si tut te phenes lešće.”

²³ Askal o Petar akharda len te den andre ando čher thaj ugostisarda len. Thejara o đes spremisajlo thaj teljarda lenca, a lesa teljardine vi varesave phral andar e Jopa.

O Petar ande Kornelijesko čher

²⁴ Aver đes aresline ande Kesarija. A o Kornelije ažučarelas len zajedno pire familijava thaj e majpaše drugarenca.

²⁵ A kana o Petar dijas ando čher, o Kornelije inkljisto angle leste, pelo dži ke lešće pungre thaj poklonisajlo lešće.

²⁶ Ali o Petar vazda les thaj phendas lešće: “Ušti, kaj vi me sem samo manuš.

²⁷ Sar ćerelas svato leja, gajda dija andre thaj dikhla e bute manušen save ćidine pe.”

²⁸ O Petar phendas lenđe: “Tumen lače džanen kaj e Židovende o Zakon či mućel te družin pe tumenca save naj sen Židovurja ili te den ande tumare čera. Ali mande o Del sikada te khonikas či smatriv kaj si nečisto thaj pogano.

²⁹ Zato avilem bi alavesko čim akhardine man. A akana phenen mande sostar akhardine man.”

³⁰ Pe godova o Kornelije phendas: “Majsigo štar đesa, ande isto akaja vrjama, ande trin saturja mismere, semas ande mungro čher thaj molisajlem. Andar jekhvar angle mande pojav-isajlo o manuš ande sjajne drze

³¹ thaj phendas mande: ‘Kornelije, o Del ašundas ćiri molitva thaj dija pe godi ke ćiri milostinje e čorende.

³² Zato bičhal varekas ande Jopa te akharel e Simone saves akharen Petar. Vo si gosto ando čher e Simonesko savo si kočari pašo more.’

³³ Gajda odma bičhaldem pale tute, thaj lače si kaj avilan. Akana savora ačas akate anglo Del te ašunas sa so o Gospod zapovedisarda tuće te phenes amende!”

O Petar propovedil ande Kornijelesko čher

³⁴ Askal o Petar počnisarda te mothol: “Akana čače haćarav kaj o Del či ćerel razlika maškar o them.

³⁵ Dikhav kaj andar o svako them prihvatil okolen save daran lestar thaj ćeren so si pravedno.

³⁶ O Del bičhaldas o alav e izraelošće themešće thaj objavisarda lende e Bahtali nevimata palo miro kroz o Isuso Hristo, savo si Gospod sa e manušenje.

³⁷ Tumen džanen so sas pe sasti Judeja, a sa započnisardas ande Galileja nakon so o Jovano savo bolelas propovedilas palo bolipe.

³⁸ Ašundine palo Isus andar o Nazaret saves o Del izabirisarda thaj pherdas e Svete Duhosa thaj e silava. Vo džalas okolo, ćerelas lačipe

thaj sastarelas savoren saven o beng incarelas ande piri vlast, kaj o Del sas lesa.

³⁹ Amen sam svedokurja pale sa so vo cerda ando Jerusalem thaj pe sasti phuv e židovendi, a von mudardine les gajda kaj čutine les po trušul,

⁴⁰ ali o Del o trito đes vazda leš andar e mule thaj dija les te sikavel pe e manušenje.

⁴¹ Ali či dikhla les sa o them, nego samo e svedokurja saven o Del majanglal izabirisarda. Godova sam amen save halam thaj pilam lesa nakon so uštilo andar e mule.

⁴² A vo zapovedisarda amende te propovedisaras e themešće thaj svedočisaras kaj si vo godova saves o Del odredisarda te sudil e džudende thaj mulende.

⁴³ Sa e prorokurja svedočin pale leste, te svako ko pačal ande leste, kroz lesko alav primil jartipe katar e bezeha.”

O Sveto Duho fuljel pe okola save naj Židovurja

⁴⁴ Dok o Petar još cerelas svato, o Sveto Duho fuljisto pe savorende save ašunenas e poruka.

⁴⁵ A e židovske vernikurja, save aviline e Petresa, sas zaprepastime kana dikhline kaj o Del izlisarda o daro e Sveto Duhos vi pe okola save nas Židovurja,

⁴⁶ kaj ašundine len sar čeren svato ande aver čhibja thaj barjaren e Devle.

Askal o Petar phendas:

⁴⁷ “Akala manuša primisardine e Sveto Duho isto sago vi amen. Dali šaj vareko te zabranil lenđe te bolen pe e pajesa?”

⁴⁸ Thaj zapovedisarda lenđe te bolen pe ando alav e Isuse Hristosko. Askal von zamolisardine e Petre te ačhel lenca još varesavi vrjama.

11

O Petar objasnil piro postupko e khandirjaće ando Jerusalem

¹ E apostolurja thaj e phral ande sasti Judeja ašundine kaj čak vi okola save naj Židovurja prihvatisardine e Devlesko alav.

² Kana o Petar bolda pe ando Jerusalem, varesave katar e obrezime vernikurja kritikujinas les.

³ Mothonas: “Dijan ando čher e neobrezime manušengo thaj vi halan lenca!”

⁴ Askal o Petar ačhilo te objasnil lenđe sa so sas:

⁵ “Semas ando gav Jopa thaj molivas ma. Dok molivas ma, sas man vizija: dikhlem vareso sago baro čašapo savo pe pire štare čoškurja mučel pe katar o nebo thaj avel dži mande.

⁶ Kana majlačhe lijem sama, dikhlem andre razne životinje pe štar pungre, divlje zveri, gmizavcurja thaj čirikljen.

⁷ Askal ašundem o glaso savo phendas mande: ‘Ušti, Petre, de čurjasa thaj ha!’

⁸ Ali me phendem: ‘Nisar, Gospode! Nikada vareso nečisto so zabranil amaro Zakon či čhutem ande mungro muj te hav.’

⁹ O glaso andar o nebo po dujto data phendas mande: ‘Na phen kaj si zabranime okova so o Del phendas kaj si čisto!’

¹⁰ Akava sas trin drom, thaj askal sas sa godova crdino po nebo.

¹¹ Baš ande godova časo avile trin manuša thaj ačhile anglo čher ande savo me samas. Von sas bičhalde andar e Kesarija te aven pale mande.

¹² O Sveto Duho phendas mande te džav lenca thaj te na gndiv man khanči. Manca teljardine vi akala šov phrala, thaj gajda dijam ando čher godole manušesko.

¹³ Vo mothodas amende kaj dikhla e andele ande piro čher savo phendas: 'Bičhal e manušen ande Jopa palo Simon saves akharen Petar.

¹⁴ Vo phenela tuće alava kroz save aveja spasime tu thaj savora save trajin tusa ando čher.'

¹⁵ Kana ačhilem te ćerav svato, o Sveto Duho fuljisto pe lende isto sago kaj fuljisto ando početko pe amende.

¹⁶ Askal dijem man gođi so phendas o Gospod: 'O Jovano bolelas e pajesa, a tumen avena bolde e Sveto Duhosa.'

¹⁷ Pa, ako o Del dija len isto daro sago vi amende kana paćajam ando Gospod Isuso Hristo, ko sem me te šaj ačhav e Devlešće po drom?"

¹⁸ Kana ašundine godova, smirosajle thaj počnisardine te slavin e Devle. Phenenas: "O Del dakle, vi okole manušenje save naj Židovurja dija pokajanje savo inđarel ando večno trajo!"

E Khandiri ande Antiohija thaj ande Sirija

¹⁹ Ande godoja vrjama okola vernikurja save dine pe ando našipe zbog e nevolja savi avili kana sas o Stefan mudardo, aresle sa dži ke Fenikija, dži ko Kipar thaj dži ke Antiohija. O

alav e Devlesko či propovedinas khonikašće osim e Židovende.

²⁰ Ali varesave katar godola vernikurja sas andar o Kipar thaj andar e Kirinija. Kana von aresle ande Antiohija počnisardine te propovedin vi okole manušende save naj Židovurja palo Gospod Isus.

²¹ O vas e Gospodesko sas lenca, thaj but manuša paćajine thaj obratisajle e Gospodešće.

²² Kana e khandiri ando Jerusalem ašundas so akala čeren ande Antiohija line thaj bičhaldine e Varnava ande Antiohija.

²³ Kana areslo thaj kana dikhla savi milost sikada lende o Del, raduisajlo thaj ohrabilas e vernikonen te ačhen paćivale e Gospodešće pire saste ileja,

²⁴ kaj o Varnava sas čestito manuš, pherdo e Sveto Duhosa thaj e paćimava. Thaj but e manuša avile e Gospodešće.

²⁵ Pale akava o Varnava đelo ando Tars te rodel e Savle.

²⁶ Kana arakhla les inđarda les ande Antiohija. Okote sasto brš aračhenas pe e manušenca andar e khandiri thaj sikavenas e bute themes. A e učenikurja prvo data sas ande Antiohija akharde Hrišćanurja.

²⁷ Ande godola đesa avile andar o Jerusalem ande Antiohija varesave prorokurja.

²⁸ Jek lendar savo akhardolas Agav, uštilo, thaj nadahnime e Sveto Duhostar prorokuisardas, kaj ando sasto Rimsko carstvo avela bari bok. Godova vi dogodisajlo kana vladilas o caro Klaudije.

²⁹ Andar godova e učenikurja andar e Antiohija odlučisardine te svako lendar kozom ko šaj, bičhalen pomoć e phralende ande Judeja.

³⁰ Gajda vi čerdine thaj po Varnava thaj po Savle bičhaldine pomoć e starešinende ande Judeja.

12

O Irod Agripa progonil e khandiri

¹ Ande godoja vrjama o caro Irod počnisarda te mučil varesave vernikonen andar e khandiri.

² Naredisarda te e mačesa mudaren e Jakove, e Jovanešće phrale,

³ pa kana dikhla kaj si godova drago e židovske vođenje, naredisarda te astaren vi e Petre. Godova sas ande vrjama kana sas o prazniko e bikvascošće mangrengo.

⁴ A kana o Irod astarda e Petre, čhuda les ande tamnica thaj naredisarda te len pe leste sama štar straže po štar vojnukurja. Kamlas te inkalel les posle o prazniko Pasha anglo them te sudin lešće.

⁵ Dok o Petar sas ando phanglipe, e khandiri zurale molilas pe e Devlešće pale leste.

⁶ Godoja rjat majsigo nego so o Irod kamlas te inkalel les anglo them te sudin lešće, o Petar phanglo duple lanconenca, sovelas maškar e duj vojnukurja, a e stražarja anglo vudar aračhenas e tamnica.

O Petar čudesno sas izbavime andar e tamnica

⁷ Katar jekhvar pojavisajlo o anđelo e Gospodesko thaj o baro svetlo obasjaisarda e ćelija ande savi sas o Petar.

A o anđelo poločore dija dab e Petre pe pašvare, džungada les thaj phendas lešće: “Brzo ušti!”

Thaj e lancurja odma peline katar e Petrešće vas.

⁸ Askal o anđelo phendas lešće: “Le pe tute thaj le e sandale pe čire pungre!”

Thaj o Petar čerda godova.

Askal o anđelo phendas lešće: “Akana le pe tute o ogrtači thaj teljar pale mande!”

⁹ O Petar teljarda palo anđelo avri, ali či džanglas kaj si godova čače, nego gndisardas kaj si les vizija.

¹⁰ Kana nakhline paše prvo thaj paše dujto straža, aresline dži ke sastruni kapija savi inđarel ando gav. Voj korkoro putajli angle lende thaj von inkljistine avri, a kana nakhline kroz jek sokako askal o anđelo katar jekhvar nestanisardas lestar.

¹¹ Askal o Petar avilo peste thaj phendas: “Akana džanav kaj o Gospod čače bičhaldas pire anđele thaj izbavisarda man andar e Irodešće vas thaj katar sa okova so o židovsko them ažučarelas te avel mande!”

¹² Kana godova hačardas, đelo dži ko čer e Marijako, savi sas dej e Jovanešči saves akharenas Marko, kaj but džene čidine pe thaj molinas pe.

¹³ A kana o Petar mardas pe avlijako vudar, e sluškinja savi akhardolas Roda avili te putrel o vudar.

¹⁴ Kana pindžardas e Petresko glaso, e bah-tatar či putardas lešće o vudar, nego prastajas

ando čher thaj javisardas kaj o Petar ačhel anglo vudar.

¹⁵ A von phendine laće: “Tu san dili!” Ali sar voj vi maj dur tvrdilas kaj si gajda, von phendine: “Godova si lesko anđelo.”

¹⁶ A o Petar vi majdur marelas pe kapija. Kana putardine e kapija thaj dikhline e Petre, sas avrjal peste katar o čudo.

¹⁷ Vo e vastesa dija len znako te ačhen thaj phendas lenđe sar o Gospod inkalda les andar o phanglipe thaj phendas lenđe: “Akava javin e Jakovešće thaj e aver phralenđe.”

Askal inkljisto thaj đelotar pe aver than.

¹⁸ A kana svanosardas o đes e vojniskurja zurale uznemirisajle. Phučenas pe so sas e Petresa.

¹⁹ O Irod naredisarda te roden les, pa kana či arakhla les, akhardas e stražaren te ispituil len, thaj zapovedisarda te mudaren len. Pale godova o Irod đelotar andar e Judeja ande Kesarija thaj okote ačhilo varesavi vrjama.

E carosko Irodosko smrto

²⁰ O caro Irod sas zurale holjariko pe okola save trajinas ando Tiro thaj o Sidon, pa von udružisajle thaj zajedno aviline angle leste. Pošto zadobisardine e carošće pomoćniko savo akhardolas Vlasta, molisardine e caro Irode palo miro, kaj lendi phuv uvozilas o hamasko andar e carošći phuv.

²¹ Ando dogovorime đes, o Irod lija pe peste e carske drže, bešlo pe piro prestolje thaj počnisarda angle savorende te mothol lenđe.

²² A o them čholas muj: "Akava si e devlesko glaso, a na e manuško!"

²³ Isto časo e Gospodesko anđelo pekla e Irode e nasvalimasa, kaj či dijas slava e Devlešće. Mulo gajda kaj haline les e ćerme.

²⁴ A e Devlesko alav sa majbut buljolas thaj o brojo e vernikonengo sas sa majbaro.

²⁵ Kana o Varnava thaj o Savle završisardine piro zadatko ando Jerusalim thaj boldine pe ande Antiohija, andine pesa e Jovane saves akharenas Marko.

13

O Pavle thaj o Varnava po prvo misionarsko drom

¹ Maškar e prorokurja thaj maškar e učitelja ande Antiohisko khandiri sas o Varnava, o Simeon saves akharenas Niger, o Lukije andar e Kirina, o Manain savo barilo e Irodesa savo sas vladari, thaj o Savle.

² Dok jekhar slavinas e Gospode thaj postinas, o Sveto Duho phendas lende: "Odvojin mande akana e Varnava thaj e Savle palo delo savo si man pale lende."

³ Von askal, nakon so postisardine thaj molisardine, čhutine e vas po Varnava thaj po Savle thaj askal bičaldine len po drom.

E apostolurja propovedin ando Kipro

⁴ O Savle thaj o Varnava sas bičchalde e Sveto Duhostar ande Seleukija, a okotar đeline e lađicava ando Kipar.

⁵ Kana aresle ando gav savo akhardolas Salam-ina, navestinas e Devlesko alav ande židovske sinagoge. O Jovano saves akharenas Marko sas lengo pomoćniko.

⁶ Kana nakhline o sasto ostrvo aresline dži ko gav savo akhardolas Paf. Okote maladine varesaves vračares thaj hohavne prorokos, savo sas Židovo e alaveja Varisus.

⁷ Vo sas ando društvo e upravnikosko e godaver manušesa savo akhardolas Sergije Pavlo. Vo akhardas peste e Varnava thaj e Savle thaj zamolisarda len te phenen lenđe e Devlesko alav.

⁸ Ali lenđe usprotivisajlo o Elima o vračari (gajda prevodil pe lesko alav) thaj ačhilo te nagovoril e upravniko te na paćal ando alav e Devlesko.

⁹ Askal o Savle, saves akharenas vi Pavle, ispunime e Sveto Duhosa, dikhla vorta ando Varisus Elim

¹⁰ thaj phendas lešće: “Tu san čhavo e bendesko thaj dušmano pe sa so si pravedno! Pherdo san svako prevara thaj bilačhipe. Zar či ačheja te bandares e ispravne droma e Gospodešće?

¹¹ Ake, akana o vas e Gospodesko vazdel pes pe tute: koravoja thaj varesavi vrjama našti dičheja o svetlo e đeseko.”

Thaj odma o baro tunjariko dijas pe lešće jakha thaj vo pipolas naokolo, thaj rodelas varekas te vodila les.

¹² Kana o upravniko dikhla so sas, paćajas thaj sas zadivime e Gospodešće sikavipeja.

O Pavle propovedil ande Antiohija Pisidijsko

¹³ Nakon godova o Pavle thaj okola kaj džanas lesa otplovisardine e lađicava andar o Paf thaj aresline ando Pergu ande Pamfilija. Okote o Jovan saves akharenas Marko mukla len thaj bolda pes ando Jerusalem.

¹⁴ O Pavle thaj o Varnava đeletar andar o Pergu ande Pisidijsko Antiohija. A ando savato đeline ande sinagoga thaj bešline.

¹⁵ Posle kana čitosardine andar o Zakon thaj andar e knjige e prorokonende, e vođe e sinagogaće bičhaldine varekas te phenel lende: "Phralalen, te si tumen vareso te mothon palo ohrabrenje e themešće, phenen!"

¹⁶ Pe godova o Pavle uštilo, vazdas piro vas thaj phendas: "Manušalen andar o Izrael thaj vi tumen savora aver save daran e Devlestar, ašunen:

¹⁷ O Del akale Izraelsko themesko, izabirisardas amare pradaden thaj umnožisardas amare themes pale vrjama dok trajinas sago strancurja ando Egipat. Thaj pire zurale vastesa inkalda len andar godoja phuv.

¹⁸ Štarvardeš brš strpljivo podnosilas len ande pustinja.

¹⁹ Kana uništisarda ande Hanaansko phuv efa themen, dija lendi phuv e Izraelconende ando nasledstvo. Sa akava sas kroz štar šela thaj pandžvardeš brš.

²⁰ Posle godova, o Del dija len sudijen, sa dži ko proroko Samuilo.

²¹ Askal e manuša rodine te avel len caro, thaj o Del dija len e Saule, e Kisosće čhaves, andar o

Venijaminesko pleme, savo vladilas štarvardeš brš.

²² A kana harada e Saules katar o prestolje, vazda lende e Davides palo caro, pale savo korkoro posvedočisardas: 'Arakhlem e Davides e čhaves e Jeseješće, manušes savo si pe mungro ilo. Vo čerela sa so me kamav.'

²³ Andar o Davidesko potomstvo o Del sago kaj obečisarda, vazdas e Izraelošće Spasiteljes - e Isuse.

²⁴ Majsigo nego so avilo o Isus, o Jovano savo bolelas propovedilas sa izraelošće themešće kaj moraš te obratin pe e Devlešće thaj te bolen pe.

²⁵ Kana o Jovano završisarda piri služba phen-das: 'Pale kaste tumen incaren man? Me naj sem okova pale savo gndin kaj sem. Ali ake, pale mande avel okova kašće me naj sem dostojno te putrav e sandale pe pungre.'

²⁶ Phralalen, čhavra e Avraamešće thaj vi savora tumen aver save daran e Devlestar, amende si bičhaldi akaja poruka palo spasenje!

²⁷ E manuša save bešen ando Jerusalem thaj lende šorvale vođe či pindžardine e Isuse, nego osudisardine les. Gajda pherdine e alava e prorokošće save čiton pe svako savato, a či hačaren len.

²⁸ Vi ako či arakhline nisošći doš zbog savi zaslužilas te avel mudardo, von mangline katar o Pilato te mudarel les.

²⁹ A kana pherdine sa so si pale leste ramome, fuljardine les katar o trušul thaj čhutine les ando limori.

³⁰ Ali o Del vazda les andar e mule,

³¹ thaj vo but đesa sikavelas pe okolende save avile lesa andar e Galileja ando Jerusalem, thaj akana von si lešće svedokurja anglo Izraelosko them.

³² Amen akana mothas tumende e Bahtali nevimata: o obećanje savo o Del dijas amare pradadende

³³ akana pherdas godova amare čhavrende godoleja kaj vazdas e Isuse andar e mule. Sago kaj si ramome ando dujto psalmo:

‘Tu san mungro Čhavo,
ađes postanisardem ćiro Dad.’

³⁴ A pale godova kaj o Del vazda les andar e mule, te nikad či ćernjol, agajda phendas:

‘Dava tumen svete thaj pouzdane blagoslovurja,
save obećisardem e Davidešće.’

³⁵ Gajda vi pe aver than phenel:
‘Tu či deja te ćernjol ćiro sveco.’

³⁶ Kaj o David poslužisardas ande Devlešći nam-era ande piri vrjama. Kana mulo, sas prahome paše pire pradada, thaj lesko telo ćernjilo.

³⁷ Ali o Isus saves o Del vazdas andar e mule, či ćernjilo ando limori.

³⁸ Gajda džanen, phralalen, kaj kroz o Isus mothol pe tumende o jartipe katar tumare bezeha, thaj katar sa aver katar soste našti opravdin tumen ande Mojsijesko zakono.

³⁹ E Isuseja opravdila pes svako savo paćal.

⁴⁰ Zato len sama te či avel tumenđe okova so o Del ramomosardas kroz e Prorokurja:

⁴¹ 'Dičhen, tumen save maren muj,
čudin tumen thaj propadnin,
kaj ćerava vareso ande tumare đesa,
ande soste či paćainesas,
te vareko phendasas tumenđe.' "

⁴² Kana o Pavle thaj o Varnava inkljenas andar e sinagoga, e manuša zamolisardine len te vi aver savato ćeren lenđe svato pale akava.

⁴³ Kana o sastanko sas gata e but Židovurja thaj e pobožne manuša save obratisajle po židovsko paćipe, teljardine palo Pavle thaj palo Varnava, save ćerenas lenca svato thaj poticinas len te ustrajno paćan ande Devlešći milost.

O Pavle džal ke poganurja

⁴⁴ Ande aver savato gata o sasto gav ćida pe te ašunel o alav e Gospodesko.

⁴⁵ Kana e Židovske vođe dikhline o but o them, sas ljubomorne, thaj vređonas e Pavle gajda kaj mothonas protiv okova so vo motholas.

⁴⁶ A o Pavle thaj o Varnava hrabro phendine lenđe: "Trubuja majsigo te o alav e Devlesko avel tumenđe e Židovenđe mothodo. Ali sar tumen odbacisardine o alav thaj smatrin kaj sen nedostojne e večno trajošće, akana džastar okolenđe save naj Židovurja.

⁴⁷ Kaj, agajda o Gospod korkoro zapovedisardas amende:

‘Ćerdem tut te aves svetlo okolende kaj naj
Židovurja,
te anes spasipe dži ko krajo e phuvjako.’ ”

⁴⁸ Kana ašundine godova, okola save nas Židovurja raduinas pe thaj slavinas e Gospodesko alav. Thaj okola kaj sas odredime palo večno trajo paćaine.

⁴⁹ A o alav e Gospodesko buljilo pe sasto godova krajo.

⁵⁰ A e židovske vođe vazdine pe buna varesave ugledne thaj pobožne manušnjem thaj e gavešće poglavaren te progonin e Pavle thaj e Varnava thaj te traden len andar pire krajurja.

⁵¹ A von duj džene ćhinosarde o praho katar pire pungere protiv lende sago znako kaj o Del sudila lende, thaj đeline ande Ikonija.

⁵² A e učenikurja pherdile bahtasa thaj e Svete Duhosa.

14

O Pavle thaj o Varnava ande Ikonija

¹ Sago vi ande aver thana, gajda vi ande Ikonija o Pavle thaj o Varnava dine ande židovsko sinagoga thaj propovedinas, gajda kaj o but o them počnisarda te paćal, e Židovurja thaj okola save nas Židovurja.

² Ali varesave Židovurja či paćajine, pobunisardine thaj ogorćisardine okolen save nas Židovurja protiv e phral.

³ Askal o Pavle thaj o Varnava aćhiline okote još dosta dugo thaj hrabro ćerenas svato palo

Gospod, savo potvrdilas o alav pale piri milost thaj dija len te čeren znakurja thaj čudurja.

⁴ Askal sa o them savo trajilas ande godova gav podelisajle, jek sas pale Židovurja a aver pale apostolurja.

⁵ Varesave save nas Židovurja thaj vi e Židovurja, zajedno pire vođenca, udružisajle protiv o Pavle thaj protiv o Varnava. Kamline te maltretirin len thaj te čuden e bara pe lende te mudaren len.

⁶ Kana o Pavle thaj o Varnava ašundine pale godova, našline ande likaonske gava ande Listra thaj e ande Derva thaj lenđi okolina.

⁷ Thaj okote nastavisardine te propovedin e Bahtali nevimata.

O Pavle thaj o Varnava ande Listra

⁸ Ande Listra bešelas varesavo manuš savešće pungre sas line. Vo sas nepokretno katar piro bijandipe thaj nikada či phirelas.

⁹ Dok ašunelas e Pavle sar propovedil, o Pavle pažljivo dikhla pe leste thaj dikhla kaj si les pačipe kaj šaj te avel sasto,

¹⁰ thaj e bare glasosa phendas lešće: “Ušti pe pungre uspravno!”

Thaj o manuš odma huklo pe pire pungre thaj počnisarda te phirel.

¹¹ Kana e manuša dikhline so čerda o Pavle, andar o sasto glas o čutine muj pe likaonsko čhib: “E devla line e manušengo liko thaj fuljistine maškar amende!”

¹² Palo Varnava phendine kaj si grčko del o Zevs, a o Pavle Hermesija kaj o Pavle vodilas o glavno alav.

¹³ A o rašaj andar e Zevsesko hramo, savo sas odma pašo gav, anda e guruven thaj vencurja pe kapija thaj kamlas zajedno e themesa te prinesil e Pavlešće thaj e Varnavašće žrtve.

¹⁴ Kana e apostolurja o Varnava thaj o Pavle ašundine pale godova, čhindine pe peste pire drže, pa prastajine maškar o them thaj čhonas muj:

¹⁵ “Manušalen, so ćeren godova? Vi amen sam samo manuša sago vi tumen. Amen avilam te phenas tumenđe e Bahtali nevimata, te bolden tumen katar godola bezvredne buća ko džudo Del savo stvorisarda o nebo, e phuv, o more thaj sa so si ande lende!

¹⁶ O Del ande okoja vrjama mukla sa e theme te džan pire dromesa,

¹⁷ ali nikada či mukla tumen te či džanen okova so si čačipe pale leste: vo ćerel tumenđe lačhipe, del tumen o bršnd andar o nebo, thaj plodne brša, čaljarel tumen e habeja thaj pherel tumaro ilo e bahtasa.”

¹⁸ Ali vi ako phenenas godova jedva nagovorisardine e themes te na prinesin lende žrtve.

¹⁹ Askal aresline varesave Židovurja andar e Antiohija thaj andar e Ikonija thaj pobunisardine e theme te čhuden pe e barenca ando Pavle thaj crdine les avrjal o gav, kaj gndisardine kaj si mulo.

²⁰ A kana e učenikurja ćidine pe oko leste, vo uštilo thaj bolda pe palpale ando gav, a thejara o

des zajedno e Varnavasa delo ando gav Derva.

O Pavle thaj o Varnava bolden pe ande sirisko Antiohija

²¹ Kana navestisardine e Bahtali nevimata ande Derva thaj steknisardine but e učenikon, boldine pe ande Listra, Ikonijum thaj ande Antiohija.

²² Okote zurardine e učenikonen thaj ohrabrisardine len te ačhen ando pačipe thaj phenelas lende kaj ande Devlesko carstvo trubun te den kroz e but nevolje.

²³ Ande svako khandiri o Pavle thaj o Varnava čhutine starešinen. Molinas pe thaj postinas, a askal dine len pe briga e Gospodešće, ande savo paćanas.

²⁴ Pale godova nakhline kroz e Pisidija thaj aresline ande Pamfilija.

²⁵ Nakon so propovedinas o Alav e Devlesko ande Perga, askal deline ande Atalija.

²⁶ Okotar otplovisardine ande Antiohija, kaj sas majsigo poverime ande milost e Devlešći pale služba savi ćerdine.

²⁷ Kana aresline ande Antiohija, ćidine e khandiri thaj phendine sa so o Del ćerda prekal lende, thaj sar vi e manuša andar e aver thema putren o vudar te paćan.

²⁸ Thaj dugo ačhiline okote e učenikonenca.

15

Apostolsko sastanko ando Jerusolim

¹ A varesave manuša avile andar e Judeja ande Antiohija thaj ačhile te sikaven e phralen save

nas Židovurja: "Ako či obrežin tumen prema e Mojsijesko običaj, naši spasina tumen."

² Sar o Pavle thaj o Varnava zurale suprotivisajle lende avilo dži ke bari rasprava maškar lende. Zbog godova o Pavle, o Varnava thaj još varesave phral sas bičhalde te džan ando Jerusalem thaj te okote inkalen akava problem angle apostolurja thaj angle starešine.

³ E khandiri gajda bičhalda len po drom, a von sar načenas kroz e Fenikija thaj kroz e Samarija, čerenas svato sa po redo sar obratisajle okola save nas Židovurja, a sa e phral sas bahtale zbog godova.

⁴ Kana aresle ando Jerusalem, primisarda len e khandiri, e apostolurja thaj e starešine. Askal o Pavle thaj o Varnava mothonas lende okova so o Del čerda preko lende.

⁵ Askal uštile varesave vernikurja andar e farisejendi stranka thaj phendine: "Okola kaj naj Židovurja, trubun te obrežin pe thaj trubul te naredil pe lende te incaren o Mojsijesko zakono."

⁶ Askal e apostolurja thaj e starešine arakhline pe zajedno te čeren svato pale akava.

⁷ Kana nakhlo o lungo svato maškar lende, uštilo o Petar thaj phendas: "Phralalen, džanen katar prve đesa kaj o Del man akhardas maškar tumende te okolende save naj Židovurja, mothav e Bahtali nevimata thaj te vi von paćan.

⁸ O Del, savo pindžarel e manušenje ile, potvrdisarda kaj prihvatil len gajda kaj vi len dijas Sveto Duho, baš sago kaj dijas vi amen.

⁹ Vo či érda nisošči razlika maškar lende thaj maškar amende, kaj vi lende ile šilada e paćimava.

¹⁰ Sostar dakle, akana iskušin e Devle gajda kaj čhon e učenikonende o pharipe pe kor save naši inđarenas ni amare pradada niti amen?

¹¹ Amen pačas kaj sam spasime prekal e milost amare Gospodešči e Isusešči sago vi von.”

¹² Pe godova savora smirosajle thaj ašunenas e Varnava thaj e Pavle, save mothonas pale znakurja thaj čudurja save o Del érda preko lende maškar okola save naj Židovurja.

¹³ Kana o Pavle thaj o Varnava phendine so sas len, o Jakov askal phendas: “Phralalen, čhon kan mande.

¹⁴ O Simon Petar érda amende svato sar o Del prvo data sikadas piri ljubav okole themende kaj naj Židovurja thaj varesave lendar izabirisarda sago them pale peste.

¹⁵ Akaleja složin pe vi e alava e prorokošće, sago kaj si ramome:

¹⁶ ‘Posle godova boldava man
thaj vazdava e Davidesko harado šator;
andar e ruševine vazdava les thaj
obnoviva les,

¹⁷ te vi aver manuša roden e Gospode,
okola saven akhardem te aven mungre an-
dar sa e thema.

Gajda phenel o Gospod, savo écerel akava’,

¹⁸ ‘a pindžardo si katar e dumutni vrjama.’

¹⁹ Zato me inčarav kaj či trubul te uznemirisaras okolen kaj naj Židovurja thaj save obratin pe e Devlešće.

²⁰ Umesto godova, neka ramol pe lende te na han habe savo si žrtvujime e idolende, te len pe majdur katar o bludo, te na han mas katar e mule životinje niti o rat.

²¹ Kaj, ande svako gav si okola save još katar e dumutuni vrjama sikaven godola Mojsiješće zakonurja, save čiton pe svako savato ande sinagoge.”

Apostolsko lil okolende save naj Židovurja

²² Askal e apostolurja thaj e starešine e saste khandirava odlučisardine te maškar pende odvojin varesave manušen saven bičhalena e Pavlesa thaj e Varnavasa ande Antiohija. Gajda sas izabrano o Juda saves akharen Varsava thaj o Sila. Von sas vodeće manuša maškar e phrala.

²³ Preko lende bičhaldine akava lil ande savo ramolas:

“Amen e apostolurja thaj e starešine, tumare phral, pozdravisaras sa amare phralen andar aver nacija ande Antiohija, ande Sirija, thaj ande Kilikija!

²⁴ Ašundam kaj avile tumende varesave amendar, saven nas amari dozvola thaj zbunisardine tumen pire alavenca thaj uznemirisardine tumen,

²⁵ gajda amen savora složisajlam te las varesave manušen thaj te bičhalas len tumende

zajedno e volime phralenca e Varnavasa thaj e Pavlesa,

²⁶ save pire trajurja čhutine pe kocka palo alav amare Gospodesko e Isuse Hristosko.

²⁷ Gajda bičhalas tumenđe e Juda thaj e Sila thaj von phenena tumenđe vi e alavenca isto akava so amen ramosardam.

²⁸ Odlučisardam, o Sveto Duho thaj amen, te na čas pe tumende aver pharipe sem akava so trubul:

²⁹ na han katar o mas savo si žrtvuime e idolenđe, na han o rat thaj o mas e mule životinjengo, thaj na ćeren bludo. Te line tumen sama katar akava, lače ćerena.

Ačhen saste!"

³⁰ Gajda dakle ispratisardine len po drom thaj von đeline ande Antiohija. Okote ćidine e themes thaj predaisardine lende o lil.

³¹ Kana čitosardine o lil, sas bahtale zbog e poruka savi ohrabrisarda len.

³² A o Juda thaj o Sila, save vi korkoro sas prorokurja, ohrabrinas thaj učvrstinas e phralen e bute alavenca.

³³ Sar ačhiline okote varesavi vrjama, e phrala ando miro ispratisardine len palpale ke okola save bičhaldine len.

³⁴ [Ali o Sila dikhla kaj si majlače te ačhel okote, a o Juda bolda pes ando Jerusolim.]

³⁵ O Pavle thaj o Varnava ačhiline ande Antiohija, sikavenas e themes thaj e bute aver manušenca propovedinas o alav e Gospodesko.

O Pavle thaj o Varnava džan svako pire

dromesa

³⁶ Posle varesavi vrjama o Pavle phendas e Varnavešće: "Hajde te boldas amen thaj te obidišaras e phralen ande sa e gava kaj propovedisardam o alav e Gospodesko thaj te dikhas sar si!"

³⁷ O Varnava kamlas pesa te inđarel vi e Jovane saves akharenas Marko,

³⁸ ali o Pavle gindilas kaj si majlačhe te na inđaren pesa okoles savo mukla len ande Pamfilija thaj či nastavisarda lenca o delo.

³⁹ Gajda avilo dži ke bari čingar andar savi razdvojisajle jek avrestar: O Varnava lijas pesa e Marko thaj otplovisarda palo Kipar,

⁴⁰ a o Pavle lijas pesa e Silas thaj đelotar, pošto e phral poverisardine les ande milost e Gospodešće.

⁴¹ O Pavle načhelas kroz e Sirija thaj kroz e Kilikija thaj zuravelas e khandirja.

16

O Pavle po dujto drom džal ande misija

¹ Gajda o Pavle areslo ando gav savo akhardol Derva, a askal ande Listra, kaj trajilas o učeniko savo akhardolas Timotej. Vo sas čhavo e Židovkako savi sas vernica, a lesko dad nas Židovo.

² O Timotej sas po lačo glaso maškar e phral ande Listra thaj ande Ikonija.

³ Pa o Pavle kamla te o Timotej džal lesa po drom, pa zato obrezisarda les sar prihvatisardinesas les e Židovurja save trajinas ande godola

thana, kaj savora džanenas kaj lesko dad nas Židovo.

⁴ Džanas andar o gav ando gav thaj phenenas e manušenje e odluke save andine e apostolurja thaj e starešine ando Jerusolim thaj rodenas lendar te poštuin godola odluke.

⁵ Gajda e khandirja zuravonas ando paćipe thaj lengo brojo barjolas svako đes sa majbut.

O Pavle si akhardo ande Makedonija

⁶ A von nakhline kroz e regija Frigija thaj Galatija, kaj o Sveto Duho zabranisarda lenđe te propovedin e Devlesko Alav ande Cikni Azija.

⁷ Kana aresline dži ke Mizisko granica, kamline te den ande Vitinija, ali e Isusesko Duho či mukla len.

⁸ A kana nakhline e Mizija, đeline ande Troada.

⁹ Godoja rjat e Pavle sas viđenje: dikhla jek manuš e andar e Makedonija savo ačhelas angle leste thaj molilas les e alavenca: "Av akaring ande Makedonija thaj pomožisar amende!"

¹⁰ Pale godova viđenje dikhlam so majsigo te teljaras ande Makedonija, zato kaj samas uverime kaj o Del akharel men okote te mothas lenđe e Bahtali nevimata.

E Lidijako obraćenje

¹¹ Andar e Troada otplovisardam pravo po otoko savo akhardolas Samotrak, a thejara o đes đelam ando Neapolj,

¹² pa okotar ande Filipe, savo si rimsko kolonija thaj važno gav ande godova deo e Makedonijako. Ande godova gav ačhilam varekozom đesa.

13 Ando savato inkljistam avrjal o gav thaj đelam dži ke reka, kaj gndisardam kaj okote čidel pe o them te molin pe. Okote bešlam thaj počnisardam te čeras svato e čidine manušnjenca.

14 A čholas kan amende vi jek pobožno manušnji savi akhardolas Lidija, savi bićinelas kuč lole pohtana andar o gav Tijatira. O Gospod putardas lako ilo te lačhe čol kan ke okova so o Pavle phenelas.

15 A kana bolda pe voj thaj savora save trajinas ande lako čer, zamolisarda men: "Ako gndin kaj čače pačav ando Gospod, aven thaj ačhen ande mungro čer." Thaj nagovorisdarda men te ačas late.

O Pavle thaj o Sila ando phanglipe

16 Jekhvar dok džasas po than kaj molilas pe, maladam men varesave ropkinja. Voj sas opsednutime e bilačhe duhosa savo majanglal phenelas laće so avela. Pe godova naćin voj anelas bari zarada pire gospodarende.

17 Voj teljarda palo Pavle thaj pale amende thaj čholas muj: "Akala manuša si sluge e majbare Devlešće! Aviline te navestin tumende o drom sar te spasin tumen!"

18 Gajda čerelas đesenca, pa kana e Pavlešće godova dojadisarda, bolda pe late thaj phendas e duhošće savo sas ande late: "Zapovediv tuće ando alav e Isuse Hristosko: inklji andar late!"

Thaj o duho odma inkljisto.

19 A kana laće gospodarja dikhline kaj propadnisarda lendi nada ande zarada, astardine e

Pavle thaj e Sila thaj crdine len po trgo, angle šorvale.

²⁰ Thaj kana andine len angle upravnikurja, phendine: "Akala manuša save si Židovurja uznemirin amaro gav,

²¹ thaj propovedin e običaja save amen, e Rimljanurja, či tromas te prihvatis niti te inčaras."

²² Askal o them navalisarda po Pavle thaj po Sila, a e upravnikurja godole gavešće pharadine pe lende e drze thaj naredisardine te išibin len.

²³ Nakon so zurale išibisardine len, čhudine len ando phanglipe, thaj naredisardine e stražarešće te lače lel sama pe lende.

²⁴ Nakon so dobisarda kasavi naredba, vo čhuda len andre ande majzabacime deo e tamnicako, a lenđe pungre čhuta ande kaštune okurja.

²⁵ Kana varekaj katar e opaš e rjat o Pavle thaj o Sila molinas pe, đilabenas thaj slavinās e Devle, a aver okola save sas ando phanglipe ašunenas len.

²⁶ A katar jekhvar nastanisarda gajda zuralo zemljotres kaj e phanglipešće temeljurja čhinosajle. Odma sa e vudara pe tamnica putajle, thaj savorende peline e okurja!

²⁷ O stražari džungadilo andar o suno, pa kana dikhla kaj si o vudar e tamnicako putardo, inkalda o mačo thaj kamlas te mudarel pe kaj gndisarda kaj e phangle našline.

²⁸ Ali o Pavle andar sasto glaso čhuta lešće muj: "Na čer tuće nisosko bilačipe! Savora sam akate!"

²⁹ Askal o tamničari naredisarda te anen e lampe thaj prastaja andre. Činolas pe e daratar thaj pelo pe koča anglo Pavle thaj anglo Sila.

³⁰ Askal inkalda len avri thaj phučla len: “Rajalen, so trubul te ćerav te spasiv man?”

³¹ A von phendine lešće: “Paća ando Gospod Isus, thaj spasija tut, tu thaj vi savora andar čiro ćher!”

³² Askal navestisardine o Alav e Gospodesko lešće thaj savorende ande lesko ćher.

³³ Još isto časo ande godoja rjat o stražari lijas e Pavle thaj e Sila thaj thoda lende rane. Thaj odma pale godova vo thaj savora andar lesko ćher boldine pe.

³⁴ Askal anda len ande piro ćher, dija len te han thaj raduisajlo zajedno savorenca save trajinas lesa ando ćher zato kaj paćaine ando Del.

³⁵ Kana svanosardas, e upravnikurja bičaldine e službenikonen ko stražari e porukasa: “Oslobodisar godole duj manušen!”

³⁶ Askal o stražari phendas e Pavlešće: “E upravnikurja phendine te mukas tumen. Akana inkljen thaj džan ando miro!”

³⁷ A o Pavle phendas: “Javno mardine men, a či dokažisardine amende e doš. Čhudine men ande tamnica vi ako sam rimske građanurja, a akana kamline sas čordane te mućen amen te džastar! Nipošto! Neka korkoro aven thaj inkalen amen!”

³⁸ Kana e službenikurja phendine e upravikonende so phendas o Pavle thaj kana akala saznaisardine kaj si o Pavle thaj o Sila rimske građanurja, darajle,

³⁹ pa aviline lende te jarton pe, inkaldine len avri thaj zamolisardine len te džantar andar o gav.

⁴⁰ Kana o Pavle thaj o Sila inkljistine andar e tamnica đeline ande Lidijako čher, te dičhen pe e phralenca thaj te ohrabrin len, pa đeletar andar o gav.

17

O Pavle propovedil ando Soluno

¹ Kana o Pavle thaj o Sila nakhline kroz e gava Amfipolj thaj kroz e Apolonija, avile ando Soluno, kaj sas e židovsko sinagoga.

² O Pavle, pe piro običaj, dijas lende ande sinagoga, pa gajda trin savaturja raspravilas lenca pale Svete lila.

³ Vo objasnilas thaj dokažilas lenđe: “E Hristo trubuja te mudaren thaj te vo uštela andar e mule. A godova Hristos si o Isus saves me objavisarav tumenđe.”

⁴ Varesave katar e Židovurja paćajine thaj pridružisajle e Pavlešće thaj e Silašće, a gajda vi e but pobožne Grkurja thaj but ugledne manušnjja.

⁵ Ali e Židoven astarda e ljubomora thaj andar godova line varesaven bilače manušen katar o trgo, ćidine e bute themes thaj ćerdine pobuna ando gav. Askal dine po Jasonesko čher thaj rodenas e Pavle thaj e Sila te inkalen len te sudil pe lenđe.

⁶ A kana či arakhline e Pavle thaj e Sila, astardine e Jasone thaj još varesave phralen, crdine

len angle gavešće šorvale manuša thaj čhonas muj: "Vi akate avile okola kaj uzbunisardine o sasto carstvo,

⁷ a o Jason primisarda len ande piro čher! Savora von čeren protiv e carošće uredbe, gajda kaj mothon kaj postojil aver caro – o Isus!"

⁸ Kana o them thaj e gavešće šorvale ašundine akava, uznemirisajle,

⁹ ali mukline len pe sloboda tek kana line katar o Jason thaj katar aver phrala zalog.

O Pavle thaj o Sila ande Verija

¹⁰ Čim peli e rjat, e phrala bičaldine e Pavle thaj e Sila ande Verija. Kana aresline okote, počnisardine te džan ande židovsko sinagoga.

¹¹ Okote e Židovurja sas majplemenite katar okola andar o Soluno thaj spremno prihvatisardine o alav e Devlesko. Svako đes istražinas e Svete lila te dičhen dali si godova čače gajda sar phenen o Pavle thaj o Sila.

¹² Askal e but Židovurja paćajine, a gajda vi but ugledne Grkinje thaj baro brojo Grkurja.

¹³ Kana e Židovurja andar o Soluno ašundine kaj o Pavle vi ande Verija propovedil o alav e Devlesko, avile thaj vi okote uznemirisardine thaj pobunisarde e themes.

¹⁴ Askal e phral odma bičaldine e Pavle ando primorje, a o Sila thaj o Timotej ačhiline ande Verija.

¹⁵ A okola kaj pratinas e Pavle, đeje leja dži ke Atina thaj askal boldine pe ande Verija. Preko lende o Pavle bičhaldas poruka e Silašće thaj e Timoteješće te so majsigo aven leste.

O Pavle propovedil ande Atina

¹⁶ Dok o Pavle ažučarelas len ande Atina, sas zurale uznemirime kaj dičhelas o gav kaj si pherdo idolurja.

¹⁷ E Židovenca thaj e pobožno Grkonenca raspravilas ande sinagoga thaj svako đes po glavno trgo okolenca save okote maladinesas pe.

¹⁸ Gajda astardine te raspravin pe e Pavlesa varesave epikurejcurja thaj e stojičke filozofurja.

Jek phenenas: "So akava brbljivco kamel te phenel?"

A aver phenenas: "Izgledil kaj propovedil e averende devlen" – kaj propovedilas e Bahtali nevimata palo Isuso thaj palo uštipe andar e mule.

¹⁹ Askal line les thaj inđardine les po sastanko anglo veće po Areopag thaj phendine lešće: "Šaj li phenes amende te džanas, sosko si godova nevo sikavipe savo sikaves?"

²⁰ Čhos ande amare kan čudne stvarja. Pa kamlamas te džanas so godova trubujasas te značil."

²¹ A sa e manuša andar e Atina thaj e stran-curja save trajinas maškar lende či provodinas e vrjama ni ande soste aver osim te čeren svato thaj te ašunen o neviše.

²² O Pavle ačhilo maškare ando Areopag thaj phendas: "Manušalen andar e Atina! Dikhav kaj sen ande svako vas zurale religiozne.

²³ Dok phiravas po gav pažljivo dikhavas tumare svetinje, a arakhlem vi jek žrtveniko pe savo sas ramome: 'E bipindžarde Devlešće.'

Okova so dakle tumen či pindžaren, a poštujin – godole Devle me objavisarav tumenđe.

²⁴ O Del savo stvorisarda o them thaj sa ande leste, Gospodari si e nebesko thaj e phuvjako thaj zato či trajil ande hramurja save si érde e manušenje vastenca.

²⁵ Niti trubun te poslužin les e manušenje vas, sago kaj si lešće vareso potrebno. Kaj vo si godova savo savorende del o trajo, o daho thaj sa aver.

²⁶ O Del katar o jek manuš stvorisarda sa e manušen te pheren e sasti phuv thaj majanglal odredisardas lenđe e vrjama thaj o than kaj bešena.

²⁷ O Del érda godova te e manuša roden les, či li varesar inzardinesas pire vas prema leste thaj te aračhen les, vi ako vo naj dur ni katar jek amendar.

²⁸ ‘Kaj, ande leste trajisaras, phiras thaj postojisaras’, sago kaj phendine vi varesave katar tumare pesnikurja: ‘Vi amen sam lešće potomkurja.’

²⁹ Sar sam amen, dakle, e Devlesko potomstvo, či tromas te gndisaras kaj si o Del sago o kipo érdo katar o sunakaj ili rup ili katar o bar save érdine e manušenje vas thaj lenđi mašta.

³⁰ O Del či lel ando obzir e vrjama kana senas ando bidžanglipe, ali o Del akana zapovedil sa e manušenje pe svako than te pokajin pe,

³¹ kaj odredisarda o đes kana pravedno sudila sa e themenđe prekal o Manuš saves odredisardas. Godova potvrdisarda angle sa e manuša kana vazda les andar e mule.”

³² Kana ašundine kaj spomenil o uštipe andar e mule, varesave marenas muj, a aver phendine: "Pale akava čhasa tute kan aver data!"

³³ Gajda o Pavle delotar lendar.

³⁴ Ipak, varesave manuša pridružisajle lešće thaj paćajine, a maškar lende sas vi o Dionisije savo sas člano ande baro veće po Areopag, thaj e manušnji alaveja Damara thaj aver manuša.

18

O Pavle ando Korint

¹ Pale godova o Pavle delo andar e Atina ando Korint.

² Okote arakhlas varesave Židovo savo akhardolas Akila, savo sas bijando ando Ponto, thaj nas but vrjama sar avilo andar e Italija zajedno pire romnjasa savi akhardolas Priskila, kaj o caro Klaudije zapovedisarda te sa e Židovurja džantar andar o Rimo. O Pavle delo lende,

³ sar ćerenas isto bući sago vi vo - ćerenas šatorja, o Pavle ačhilo lende thaj ćerelas bući zajedno lenca.

⁴ A svako savato o Pavle raspravilas ande sinagoga thaj kamlas te uveril e Židoven thaj e Grkonen.

⁵ Kana o Sila thaj o Timotej aresline andar e Makedonija, o Pavle posvetisajlo te propovedil thaj svedočil e Židovenđe kaj o Isus si o Hristo.

⁶ Ali, kana e Židovurja počnisardine te protivin pe lešće thaj te vređon les, o Pavle čhinosarda o praho katar pire drze sago znako

kaj o Del sudila lenđe, thaj phendas lenđe: “Tumaro rat perela pe tumare šore. Me naj sem došalo. Katar akana džav te propovediv okolende save naj Židovurja.”

⁷ Thaj đelotar okotar, pa dija ando čher ke jek manuš savo daralas e Devlestar thaj akhardolas Titije Just, kasko čher sas odma paše sinagoga.

⁸ A o Krisp o vođa e sinagogako, paćaja ando Gospod saste pire čheresa. A paćaine thaj bolajle vi but manuša andar o Korint save ašundine les.

⁹ Jek rjat o Gospod phendas e Pavlešće ande vizija: “Na dara, nego čer svato thaj na ačh!

¹⁰ Kaj, me sem tusa thaj khonik či napadnila tut niti naudila tuće, kaj ande akava gav si but okola save pripadin mande.”

¹¹ Gajda o Pavle ačhilo okote jek brš thaj šov čhon thaj sikavelas e manušen e Devlesko alav.

¹² A kana sas o Galion upravniko ande pokrajina Ahaje, e Židovurja složno navalisardine po Pavle thaj inđardine les po sudo.

¹³ Thaj phendine: “Akava manuš nagovoril e manušen te protiv o zakono poštuin e Devle.”

¹⁴ A kana o Pavle kamlas vareso te phenel, o Galion phendas e Židovende: “Židovurja, čhutemas kan tumende, te avilosas o svato pale varesavi nepravda ili bilačipe.

¹⁵ Ali, sar si akaja rasprava zbog tumaro sikavipe, alava thaj tumaro zakon, rešin godova korkoro. Me ande godova či kamav te avav sudco.”

¹⁶ Thaj trada len andar e sudnica.

¹⁷ Askal von astardine e Sostene, e sinagogaće vođa, thaj počnisardine te maren les anglo sudo. A o Galion či marisarda pale godova ni cara.

O Pavle boldel pes ande sirisko Antiohija

¹⁸ O Pavle ačhilo ando Korinto još but đesa, a pale godova jartosajlo katar e phral, pa e Priskilava thaj laće romeja e Akilava otplovisarda prema e Sirija. Ande Kenhreja čhinda pešće bal, zato kaj ćerda zavet.

¹⁹ Kana aresline ando gav Efes, vo mukla len thaj korkoro dija ande sinagoga thaj počnisarda te raspravil pe e Židovenca.

²⁰ Von zamolisardine les te ačhel još varesavi vrjama, ali vo či pristanisarda,

²¹ nego jartosajlo lendar thaj phendas lende: "Te dija o Del boldava man tumende."

Thaj otplovisardas andar o Efes.

²² Kana areslo ande Kesarija, đelo opre ando Jerusalem te pozdravil e khandirja, a pale godova đelo ande Antiohija.

²³ Pošto sas ande Antiohija varesavi vrjama, đelotar okotar, thaj džalas katar o than dži ko than kroz e regija Galatija thaj Frigija thaj zuravelas e učenikonen ando paćipe.

O Apolos ando Efes

²⁴ A ando Efes areslo varesavo Židovo savo akhardolas Apolos. Vo sas lačo govorniko andar e Aleksandrija thaj lače pindžarelas e Svete lila.

²⁵ Vo sas sikado pale Gospodesko drom, thaj e bare žarosa ćerelas svato thaj tačno sikavelas

palo Isus vi ako džanelas samo pale Jovanesko bolipe.

²⁶ Vo počnisarda hrabro te ćerel svato ande sinagoga, pa kana ašundine les o Priskila thaj e Akila, akhardine les peste thaj majlačhe objasnisardine lešće o Drom e Devlesko.

²⁷ Kana o Apolos odlučisarda te džal ande Ahaja, e phral ohrabrisardine les thaj ramosardine e vernikonende te šukar primin les. Kana areslo okote, but pomognisardas okolende save prekal e milost e Devlešći postanisardine vernikurja,

²⁸ kaj ande javne rasprave snažno dokažilas e Židovende prekal o Sveto lil kaj o Isus si Hristo.

19

O Pavle ando Efes

¹ Dok sas o Apolos ando Korint, o Pavle putuillas kroz e unutarne thana godole phuvjaće thaj avilo ando Efes.

Okote arakhla varesave učenikonen,

² thaj phučla len: “Dali primisardine e Sveto Duho kana paćaine?”

A von phendine lešće: “Či ni ašundam kaj si Sveto Duho.”

³ A o Pavle phučla len: “Savo bolipe askal primisardine?”

A von phendine: “E Jovanesko bolipe.”

⁴ O Pavle phendas: “O Jovano bolelas e bolipeja palo pokajipe. Motholas e Izraelconende te paćan ande okova savo avela pala leste – ando Isus.”

⁵ Kana godova ašundine bolajle ando alav e Gospodesko e Isusesko.

⁶ A kana o Pavle čhuta pire vas pe lende, o Sveto Duho fuljisto pe lende thaj von ačhile te ćeren svato ande aver čhibja thaj te prorokujin.

⁷ A sas sa zajedno varekaj katar dešuduj manuša.

E Pavlošći služba ando Efes

⁸ Askal o Pavle džalas ande sinagoga thaj trin čhon hrabro propovedilas, raspravilas thaj uverilas e themes palo Devlesko carstvo.

⁹ Ali, sar sas varesave lendar tvrdoglave thaj nepokorne thaj angle savorende kaljarenas e Gospodesko drom, o Pavle mukhla len, lijas pesa e učenikonen thaj svako đes vodilas rasprava ande učionica jeće manušešći savo akhardolas Tiranin.

¹⁰ Godova sas duj brš, gajda kaj sa e stanovnikurja andar e Cikni Azija, e Židovurja thaj okola kaj nas Židovurja, ašundine o Alav e Gospodesko.

¹¹ O Del preko e Pavlešće vas ćerelas but bare čudurja.

¹² Gajda kaj vi e dikhlora thaj e haravlje save o Pavle dirdas sas indarde ke nasvale thaj von sastonas katar piro nasvalipe, a e bilače duhurja inkljenas andar lende.

¹³ A varesave Židovurja save džanas katar o than dži ko than thaj tradenas e bilače duhonen andar e manuša, probisarde pe okola ande save sas e bilače duhurja te akharen o alav e Gospodesko Isusesko. Phenenas: "Ando alav

e Isusesko saves o Pavle propovedil, zapovediv tumende inkljen avri!”

¹⁴ Godova čerenas e eſta čhave katar varesavo ſerutno ſidovsko raſaj ſavo akhardolas Skeva.

¹⁵ Ali o bilačo duho phendas lende: “E Isuse pindſarav, a vi e Pavle dſanav, ali ko ſen tumen?”

¹⁶ Thaj o manuſ ande ſavo ſas o bilačo duho, huklo pe lende, ſvladisarda len thaj gajda zurale marda len kaj naſline andar godova čer nande thaj ratvale.

¹⁷ Akava aſundine ſa e ſidovurja thaj okola ſave naſ ſidovurja ſave trajinas ando Efes. ſa len aſtarda e dar thaj barjarenas o alav e Gopodeſko Isusesko.

¹⁸ But okolendar ſave paćaine avenas thaj priznainas pire bilače buća.

¹⁹ A but lendar ſavendi bući ſas te drabaren, andine pire čarobne knjige thaj angle ſavorede dine len jag. A kana đinadine kozom molas e čarobne knjige, arakhline kaj monas pandſvardeſ milje rupune lovora.

²⁰ Gajda e Gopodeſće ſnagava o Alav buljolas thaj zuravolas.

Pobuna ando Efes

²¹ Poſle ſa akava ſo ſas, o Pavle ando Duho odlučiſardas te naćhel kroz e Makedonija thaj kroz e Ahija, a okotar te dſal ando Jeruſalim. O Pavle phendas: “Poſle godova moraſ te dſav vi ando Rimo.”

²² Askal bičhaldas ande Makedonija pire dujen pomočnikon, e Timoteje thaj e Eraste, a vo još varesošči vrjama ačhilo ande Cikni Azija.

²³ Ande godoja vrjama avilo dži ke bari buna protiv o Drom e Gospodesko.

²⁴ Kaj varesavo kovači alaveja Dimitrije, savo ćerelas cikne Artemidaće hramurja katar o rup thaj gajda e zanatlijende anelas bari zarada.

²⁵ Vo ćida sa e zanatlijen thaj aver bućarne manušen e slično bućava thaj phendas: "Manušalen, tumen džanen kaj amaro barvalipe avel katar akaja bući.

²⁶ Vi korkoro dičhen thaj ašunen kaj akava Pavle uverisardas thaj diljardas e but e themes na samo ando Efes nego gata vi ande sasti Cikni Azija gajda kaj mothol kaj e devla save si ćerde e manušenje vastenca naj devla.

²⁷ Si opasnost na te samo o ugled amare bućako avel po bilačho glaso, već vi godova te o hramo e bare boginjako e Artemidako hasarel piro značaj thaj te piro veličanstvo hasarel e boginja savja slavil e sasti Cikni Azija, thaj sa o them!"

²⁸ Kana akala ašundine akava, lija len e bari holji, thaj čhonas muj: "Bari si e efeško Artemida!"

²⁹ Askal o sasto gav uzbunisajlo thaj sa zajedno prastajine ando pozorište, thaj crdine pesa e dujen manušen save putuinas e Pavlesa, e Gaje thaj e Aristarhes andar e Makedonija.

³⁰ O Pavle lijas te inkljel anglo them, ali e učenikurja či dine les.

³¹ Čak vi varesave ugledne manuša andar e Cikni Azija save sas e Pavlešće drugarja, poručisardine lešće thaj zamolisardine les te na avel ando pozorište.

³² Andre ando pozorište jek čhonas muj jek, a aver čhonas muj aver, kaj o ćidino them sas zbunime thaj či ni džanenas sostar ćidine pe.

³³ E Židovurja spidine e Aleksandre te inkljel anglal o them, a varesave phendine lešće so te phenel. O Aleksandar e vastesa zamolisarda te čhon kan leste kaj kamlas te obranil pe anglo them.

³⁴ Ali kana haćardine kaj si Židovo, savora duj saturja čhonas glasno muj: "Bari si e efeško Artemida!"

³⁵ Askal e gavesko pisari smirosarda e themes thaj phendas: "Manušalen andar o Efes! Dali si manuš savo či džanel kaj o gav Efes lel sama po hramo e bare Artemidako thaj pe lako kipo savo pelo katar o nebo?"

³⁶ Sar godova naj sporno, tumen trubun te smiron tumen thaj te khanči či brzopleto ćeren.

³⁷ Kaj andine akale manušen akaring vi ako či čordine andar o hramo thaj či vredošardine amare boginja.

³⁸ Ako dakle o Dimitrije thaj e zanatlije save si lesa kamen varekas te prn, e sudurja si putarde, a akate si vi e upravnikurja – pa nek prn pes.

³⁹ A te roden vareso majbut, godova rešila pe ande zakonito skupština.

⁴⁰ Kaj pretil amende opasnost te avas optužime pale pobuna savi sas ađes, a naj nijek razlogo sar šaj te opravdisaras akava nered."

⁴¹ Thaj kana godova phendas mukla e themes te džaltar.

20

O Pavle ande Makedonija thaj ande Grčka

¹ Kana e pobuna smirisajli, o Pavle bičhaldas pale učenikurja, thaj ohrabrisarda len, pozdrav-isajlo lenca thaj đelotar ande Makedonija.

² Načhelas kroz godola krajurja thaj ohrabrilas e učenikonen e bute alavenca. Gajda areslo ande Grčka,

³ thaj ačhilo okote trin čhon. A baš kana trubuja te otplovil palpale ande Sirija, ašunda kaj e Židovurja čhutine lešće zamka, pa odlučisarda te boldel pe kroz e Makedonija.

⁴ A pale leste teljardine o Sopater, e Pirosko čhavo andar e Verija, o Aristarh thaj o Sekund andar o Soluno, o Gaj andar e Derva, o Tihik thaj o Trofim andar e Cikni Azija, thaj o Timotej.

⁵ Von teljardine majsigo amendar thaj ažučardine men ande Troada.

⁶ A amen isplovisardam andar e Filipe palo o Prazniko e bikvascošće mangrengo. Pandž đes majposle pridružisajlem lenđe ande Troada thaj okote ačhilam eŧa đes.

O Pavle po poslednjo drom ande Troada

⁷ A o prvo đes ando kurko, kana ćidam men pe Gospodnjo večera, o Pavle motholas lenđe. Sar kanisarda thejara o đes te otplovil, propovedilas sa dži ke opaš e rjat.

⁸ A opre ande soba kaj samas ćidine sas but svetiljke.

⁹ A varesavo terno čhavo savo akhardolas Evtih bešelas pe pendžera. Sar o Pavle čerelas dugo svato, les lija e lindri. Kana o suno skroz svladisarda les, vo pelo katar o trito sprato pe phuv, a kana vazdine les vo sas već mulo.

¹⁰ O Pavle fuljisto tele, dija koča pašo čhavo, dijale mrtiko thaj phendas: "Na uznemirin tumen, džudo si!"

¹¹ Pale godova lija pe opre, te podelil e Gospod-njo večera thaj halas lenca. Dugo ande rjat još čerelas lenđe svato sa dok či svanosardas, a askal đelotar.

¹² A e terne čhave andine čhere džude, thaj savora sas utešime.

O Pavle malada e starešinen andar o Efes

¹³ Amen teljardam anglal e lađicava thaj otplovisardam ando Asos, okotar trubuja te inđaras e Pavle. Vo gajda odredisardas, kaj kamlas te džal korkoro, phujatar.

¹⁴ A kana maladilam lesa ando Asos, lijam les ande lađica thaj areslam ande Mitilina.

¹⁵ Thejara o đes isplovisardam andar o Mitilina thaj areslam paše pašo otoko Hios. Aver đes areslam dži ko otoko Samosa, a đes pale godova areslam vi ando Milit.

¹⁶ Kaj o Pavle odlučisarda te či načhel kroz o Efes, a či kamlas te zadržil pe ande Cikni Azija kaj sidarelas, te aresel ako si moguće ando Jerusalem dži ko prazniko Pedesetnica.

¹⁷ Andar o Milit bičhaldas ando Efes pale khandirjaće starešine.

¹⁸ Kana aviline, phendas lenđe: "Tumen džanen sar trajivas sasti vrjama dok semas

tumenca, katar o prvo đes kana areslem ande Cikni Azija.

¹⁹ Služisardem e Gospodešće ponizno, ande jasva thaj ande kušnje save aresline man zbog e židovende zamke.

²⁰ Nikada či ačhilem te phenav tumende sa so si korisno pale tumende thaj te sikavav tumen javno thaj pe tumare čera.

²¹ Upozorivas e Židoven thaj okolen save nas Židovurja te mučen pe katar piro bezeh te obratin pe e Devlešće thaj te paćan ande amaro Gospod o Isus.

²² A akana, ake, zato kaj o Sveto Duho tradel man, džav ando Jerusalim, a so okote ažučarel man či džanav.

²³ Samo džanav kaj ande svako gav o Sveto Duho upozorilas thaj phenelas kaj ažučarel man o phanglipe thaj nevolje.

²⁴ Ali mande ni cara či ačhilo dži ko trajo, samo te završiv mungri trka thaj e služba savi primisardem katar o Gospod Isus – te svedočiv e Bahtali nevimata pale Devlešći milost.

²⁵ Akana, ake, džanav kaj khonik tumendar, maškar save putuisardem thaj phenavas pale Devlesko carstvo, majbut či dičhena man.

²⁶ Zato ađes jasno phenav tumende: naj sem došalo ako vareko tumendar propadnil.

²⁷ Kaj či ačhilem te navestiv tumende e sasti Devlešći volja.

²⁸ Len sama pe tumende thaj pe sa okola saven o Sveto Duho poverisarda tumende pe briga. Tumen sen pastirja, a von si tumaro stado – e

Devlešči khandiri, savja o Del otkupisarda pire rateja.

²⁹ Džanav kaj, pale mande kana me džavatar, maškar tumende avena e opasne ruva save či štedina o stado.

³⁰ Čak vi maškar tumende avena varesave save bandarena o sikavipe te crden e učenikonen pale peste.

³¹ Zato len tumen sama! Thaj den tumen gođi kaj semas tumenca trin brš thaj neprestalno, đesenca thaj e raćenca, opominjivas tumen ande jasva.

³² A akana dav tumen e Devlešće pe briga, thaj e porukaće pale lešće milosti savi šaj te bajrarel tumen thaj te del tumen nasledstvo maškar sa okola save si posvetime.

³³ Nikada či kamlem ande mungro ilo khonikasko rup, sunakaj ili e drze.

³⁴ Vi korkoro džanen, kaj akale mungre vastenca ćeravas bući pale okova so trubul man thaj okolen save sas manca.

³⁵ Ande sa so ćeravas semas tumende primer, sar trubun te trudin tumen, thaj te aven ando pomoć okolende save si ande nevolje. Sikadem tumen te pamtin so korkoro o Gospod Isus phendas: 'Maj blagoslovime si te del pe nego te lel pe.'"

³⁶ Kana godova phendas, o Pavle dija koča thaj zajedno savorenca pomolisajlo.

³⁷ Askal savora line te roven, te den mrtiko e Pavle thaj čumiden les,

³⁸ majbut sas žalosne zbog godova kaj phendas lenđe kaj majbut či dičhena les. A pale godova

otpratisardine les pe lađica.

21

E Pavlesko drom ando Jerusalim

¹ Pale godova oprostisajlam lendar, isplovissardam thaj plovissardam vorta dži ko otok Kos, a thejara đes otplovissardam po otok Rodos, a okotar ando gav Patar.

² Inća arakhlam lađa savi džalas pale Fenikija, dijam ande lađa thaj otplovissardam.

³ Kana dikhlam o Kipar, nakhlam katar amari levo rig thaj teljardam majdur prema e Sirija. Areslam ando than Tiro, kaj okote trubuja katar e lađa te fuljarel pe tele o tereto.

⁴ Okote arakhlam e učenikonen, thaj ačhilam lenca eŧta đesa. A von, kroz o Duho phenenas e Pavlešće te na džal ando Jerusalim.

⁵ Ali kana nakhline e đes save samas okote, ipak đelamtar majdur po drom, a von savora e romnjeca thaj e čhavrenca ispratisardine men dži avri andar o gav. Okote pe obala dijam koča thaj molisajlam.

⁶ Kana pozdravisajlam jek avrenca, dijam ande lađica, a von boldine pe čhere.

⁷ Andar o Tiro nastavissardam e plovidba thaj areslam ande Ptolemaida. Okote pozdravisardam e phralen thaj ačhilam lenca jek đes.

⁸ Thejara đes đelamtar okotar thaj areslam ande Kesarija. Okote ačhilam ando čher e Filipesko, savo sas propovedniko e Bahtale nevimatako – jek katar eŧta manuša saven

e vernikurja ando Jerusolim odabirisardine te vodil e briga pale udovice.

⁹ Les sas štar čheja save nas udajime thaj save prorokuinas.

¹⁰ Sar samas okote but đesa, andar e Judeja areslo varesosko proroko savo akhardolas Agav.

¹¹ Vo avilo amende, lija e Pavlesko pojas, thaj phanglas pire vas thaj pire pungre thaj phendas: “Akava phenel o Sveto Duho: ‘Gajda e Židovurja ando Jerusolim phandena e manušes savesko si akava pojas thaj predaina les okolende save naj Židovurja ande vas.’”

¹² Kana ašundam godova počnisardam vi amen thaj vi e manuša kaj trajinas okote te molisaras e Pavle te na džal ando Jerusolim.

¹³ Askal o Pavle phendas: “Sostar roven thaj phađen mungro ilo? Palo alav e Gospodesko Isusesko me sem spremno na samo te avav phanglo, nego vi te merav ando Jerusolim.”

¹⁴ Ali sar či dijas te nagovorissaras les, vazdam e vas thaj phendam: “Nek avel sar o Gospod kamel.”

¹⁵ Pale godova spremisajlam thaj đelam ando Jerusolim.

¹⁶ Amenca teljardine vi varesave učenikurja andar e Kesarija thaj andine men ando čher e Mnasonesko andar o Kipar. Vo sas jek katar e prve učenikurja, te avas lešće gosturja.

O Pavle aresel ando Jerusolim

¹⁷ Kana areslam ando Jerusolim, e phrala šukar primisardine men.

¹⁸ Thejara o đes o Pavle teljarda amenca ko Jakov, kaj sas prisutne vi sa e starešine andar e Jerusalimsko khandiri.

¹⁹ O Pavle pozdravisarda len thaj sa po redo mothodaš lenđe sa so o Del ćerda maškar okola save naj Židovurja kroz lešći služba.

²⁰ Kana von godova ašundine, dine slava e Devlešće thaj phendine e Pavlešće: “Dičhes phrala, dešenca milje Židovurja si save paćaine thaj sa revno sledin e Mojsijesko zakono?”

²¹ A pale tute ašundine kaj sa e Židoven save trajin maškar okola kaj naj Židovurja, sikaves te či poštuin e Mojsijesko zakono thaj te na obrezin pire čavren thaj te na inćaren amare običaja.

²² So akana te ćeras? Von sigurno ašunena kaj avilan,

²³ pa zato ćer gajda sar phenas tuće. Amende si štar manuša save zavetuisajle e Devlešće.

²⁴ Le len thaj obredno šlav tut zajedno lenca thaj poćin pale lende o obred te šaj randen pesko šoro. Gajda savora džanena kaj naj čaće okova so ašundine pale tute, nego kaj vi tu korkoro inćares e Mojsijesko Zakon thaj trajis prema leste.

²⁵ A pale okola manuša save naj Židovurja, a save postanisardine vernikurja, amen lenđe bičhaldam akaja amari odluka: te na han habe savo si žrtvujime e idolenđe, te na han rat thaj mas e mule životinjengo thaj te na ćeren bludo.”

O Pavle si astardo

²⁶ Thejara o đes o Pavle lijas okole manušen, pa zajedno lenca izvršisarda o obredno šilaipe.

Askal dijas ando Hramo te mothol kana inkljena e obredne đesa palo šilaipe thaj kana avena prinesime e žrtve pale savorende lendar.

²⁷ Kana akala eŧa đesa skoro nakhline, vare-save Židovurja andar e Cikni Azija dikhline e Pavle ando Hramo, vazdine e themes pe leste thaj astardine les.

²⁸ Čhonas muj: “Manušalen andar o Izrael, pomognin! Akava si okova kaj posvuda sikavel sa e manušen protiv amaro them, protiv amaro zakon thaj protiv akava than! Čak vi okolen save nas Židovurja anda andre ando Hramo thaj gajda poganil akava than!”

²⁹ Akava phendine kaj majsigo, dikhline e Trofime andar o Efes e Pavlesa ando gav thaj gndinas kaj o Pavle anda les andre ando Hramo.

³⁰ O sasto gav vazda pe thaj o them prastaja katar sa e riga. Astardine e Pavle thaj crdine les avri andar o Hramo. A o vudar odma phandadilo.

³¹ Dok von kamenas te mudaren e Pavle, aresli e poruka e šerutne zapovednikošće pe rimsko četa kaj o sasto Jerusalim si ande buna.

³² O zapovedniko odma lijas e vojnikonon thaj e kapetanen thaj prastaja dži lende. Kana e Židovurja dikhline e zapovedniko thaj e vojnikonon, či marenas majbut e Pavle.

³³ O zapovedniko avilo ko Pavle, astarda les thaj zapovedisardas te phanden les ande duj lancurja. Askal phučla ko si vo thaj so čerda.

³⁴ A varesave manuša andar e gomila čhonas muj jek, a aver vareso dujto. Sar o zapovedniko

našti khanči katar e bari buka te saznajil, nare-disarda te inđaren e Pavle ande kasarna.

³⁵ Kana o Pavle areslo dži ke stepenice, o them sas gajda nasilno kaj e vojnukurja moraš te inđarenas e Pavle.

³⁶ O silno them džalas pale lende thaj čholas muj: “Mudar les!”

O Pavle propovedil e bute themešće

³⁷ Kana trubuja te inđaren e Pavle ande kasarna, vo phučla e zapovedniko: “Tromav vareso te phenav tuće?”

O zapovedniko phučla les: “Zar tu džanes grčki?”

³⁸ Te naj san tu askal okova Egipćano savo majsigo varesavi vrjama vazda pobuna thaj inđarda pesa ande pustinja štar milje manušen save inđarenas čhurja?”

³⁹ O Pavle phendas lešće. “Me sem Židovo andar o Tarso, građanino sem e pindžarde gavesko ande Kilikija. Moliv tut, muk man te phenav vareso e themešće.”

⁴⁰ Kana o zapovedniko mukla les te ćerel svato, o Pavle askal ačhilo pe stepenice, dijas znako e vastesa kaj kamel te ćerel svato thaj nastanisarda tišina. Vo askal lija te mothol lende pe židovsko čhib:

22

¹ “Phralalen thaj dadalen, ašunen akana so si man te phenav tumende ande mungri odbrana.”

² Kana ašundine kaj ćerel lende svato pe židovsko čhib, sas još majbari tišina.

Askal o Pavle phendas:

³ “Me sem Židovo. Bijando sem ando Tarso ande Kilikija, ali barjilem akate ande akava gav. Semas e Gamalilesko učeniko thaj vo tačno sikada man o zakon amare pradadengo. Saste ileja služisardem e Devlešće sago vi tumen ađes.

⁴ Progonivas thaj mudaravas okolen save sledinas akava Drom, astaravas e manušen thaj e manušnjen thaj čhavas len ande tamnica.

⁵ Pale godova šaj te posvedočin vi e šorvale rašaja thaj sa e starešine. Lendar dobisardem o lil pale phral ando Damask, thaj teljardem te okolen save sas okote anav phanglen ande lancurja ando Jerusalem te aven kaznime.

*O Pavle ćerel svato sar paćaja ando Isus
(Dap 9,1-19; 26,12-18)*

⁶ Dok putuivas thaj semas već paše te dav ando Damask, varekaj katar o mismeri katar jekhvar obasjaisarda man o zuralo svetlost andar o nebo.

⁷ Pelem pe phuv thaj ašundem o glaso savo phenelas mande: ‘Savle, Savle, sostar progonis man?’

⁸ A me phučlem: ‘Ko san tu Gospode?’, a o glaso phendas mande: ‘Me sem o Isus andar o Nazaret saves tu progonis.’

⁹ E manuša save sas manca dikhline o svetlo, ali či haćardine o glaso okolesko savo motholas.

¹⁰ A me phučlem: ‘So trubul te ćerav, Gospode?’ A o Gospod phendas mande: ‘Ušti thaj teljar ando Damask. Okote phenela pe tuće so si tuće odredime te ćeres.’

¹¹ Katar o baro svetlo korajlem thaj okola save sas manca inđarenas man palo vas, pa gajda dijam ando Damask.

¹² Okote sas varesavo pobožno manuš savo akhardolas Ananija. Vo verno inčarelas o Zakon thaj sas po lačho glaso maškar e Židovurja save trajinas okote.

¹³ Vo avilo dži mande, ačhilo thaj phendas: 'Phrala Savle, dik!' A me isto časo dikhlem pe leste thaj šaj dikhlem les.

¹⁴ O Ananija phendas mande: 'O Del amare pradađengo majanglal losarda tut te pindžares lešči volja, te dičhes e Pravedniko thaj te ašunes o glaso andar lesko muj.

¹⁵ Kaj, tu angle savorende svedočija pale leste thaj pale okova so dikhlan thaj ašundan.

¹⁶ A akana, so ažučares? Ušti thaj bol tut, thaj thov čire bezeha gajda kaj akhareja lesko alav.'

¹⁷ Kana bolde man ando Jerusalm thaj molisajlem ando Hramo, sas man vizija.

¹⁸ Dikhlem e Isuse sar phenel mande: 'Siđar, odma thaj džatar andar o Jerusalm, kaj o them akate či prihvatila okova so kames te phenes lenđe pale mande.'

¹⁹ A me phendem: 'Gospode, von džanen kaj čhudavas ande tamnica thaj kaj maravas pe sinagoge okolen save pačanas ande tute.

²⁰ A kana čhordolas o rat čire svedokosko e Stefanosko, vi me ačhavas okote, odobrisardem godova thaj lavas sama pe drže okolende save mudarenas les.'

²¹ A vo phendas mande: 'Dža, kaj bičhalava tut dur maškar okola save naj Židovurja.'"

O Pavle phendas kaj si rimsko državljnin

²² E Židovurja čhonas kan ko Pavle sa dži ke akala alava, a askal čhutine muj: "Istrebi kasaves katar e phuv! Godova či zaslužil te trajil!"

²³ Gajda dok čhonas muj, čhudenas pestar e ogrtača thaj čhudenas o praho ando vazduh.

²⁴ A o zapovedniko naredisarda te e Pavle inđaren ande kasarna te bičuin les, sar saznaisardasas sostar e Židovurja gači čhonas muj pe leste.

²⁵ A kana pašljardine les thaj phangline les e haravljenca te bičuin les, o Pavle phučlas e kapetano savo sas okote: "Dali troman te bičuin okole savo si rimsko državljnin, a či ni sudisardine lešće?"

²⁶ Kana o kapetano godova ašundas, avilo dži ko zapovedniko thaj phendas lešće: "So ćeres godova? Pa akava manuš si rimsko državljnin!"

²⁷ O zapovedniko nakhlo dži ko Pavle thaj phučla les: "Phen mande, dali san tu čače rimsko državljnin?"

A o Pavle phendas: "Sem."

²⁸ Askal o zapovedniko phendas: "Me but love dijem te dobiv rimsko državljnastvo."

A o Pavle pe godova phendas: "A me lesa bijandilem."

²⁹ A e vojnukurja, save spremisajle te bičuin e Pavle odma crdine pe lestar. A o zapovedniko zato kaj phangla e Pavle zurale darajlo kana ašundas kaj si o Pavle rimsko državljnin.

O Pavle anglo Baro veće

³⁰ Thejara o đes o zapovedniko oslobodisarda e Pavle, a pošto kamlas pouzdano te ašunel sostar e Židovurja optužin e Pavle, naredisarda e šorvale rašajenđe thaj savorenđe andar o Baro veće te sastanin pe. Askal inkalda e Pavle angle lende.

23

¹ O Pavle dikhla pe manuša andar o Baro veće thaj phendas: "Phralalen, me sa dži ađes trajivas anglo Del ande čisto savest."

² Pe godova o Baro rašaj o Ananija naredisarda okolende save ačhenas paše leste te den les dab prekal o muj.

³ A o Pavle phendas lešće: "Tut o Del dela dab, kaj san dvolično, okrečime zidona! Tu bešes akate te sudis manđe po Zakono, a protivno e zakonešće des naredba te den man dab!"

⁴ A okola kaj sas prisutne okote phendine: "Sar tromas te kudis e Devlešće bare rašajes!"

⁵ A o Pavle phendas. "Či džangle, phralalen, kaj si vo o baro rašaj. Kaj ando Sveto lil ačhel ramome: 'Na motho bilačipe palo poglavari čire themesko.' "

⁶ Sar o Pavle džanelas kaj si varesave manuša andar o Baro veće sadukeja, a aver fariseja, vo čhuta muj: "Phralalen! Me sem fariseji thaj potomko sem e farisejengo! Akate sudil pe manđe andar godova kaj si man nada ando uštipe andar e mule."

⁷ Thaj kana godova phendas, avilo dži ke čingara maškar e fariseja thaj maškar e sadukeja, gajda kaj o čidino them podelisajlo.

⁸ E sadukeja incären kaj naj uštipe andar e mule, niti anđelurja niti duho, a e fariseja paćan ande sa godova.

⁹ Gajda avilo dži ko baro rknjipe, a varesave učitelja e Mojsiješće zakonestar save sas andar e farisejendi stranka uštile thaj zurale uspro-tivisajle gajda kaj, mothonas: "Či arakhas kaj akava manuš ćerda nisosko bilačhipe. Kaj so te motholas lešće o duho ili o anđelo?"

¹⁰ E čingar maškar lende sas gajda zurali kaj o zapovedniko daralas te na pharaven e Pavle pe kotora. Andar godova naredisarda e vojnikonende te pe sila len e Pavle katar o them thaj te inđaren les ande kasarna.

¹¹ Aver rjat o Gospod ačhilo anglo Pavle thaj phendas lešće: "Av zuralo. Kaj sar pale mande svedočisardan ando Jerusalem, gajda trubul te svedočis vi ando Rimo!"

Zavera protiv o Pavle

¹² Kana đesajlo, e Židovurja ćerdine zavera thaj dine pe solah kaj či hana ni pijena dok či mudaren e Pavle.

¹³ A sas majbut katar štarvardeš džene okola save ćerdine e zavera.

¹⁴ Von đele ke šorvale rašaja thaj ke starešine thaj phendine: "Zurale halam solah kaj khanči či čhasa ando muj dok či mudaras e Pavle.

¹⁵ Zato tumen akana e manušenca andar o Baro veće, manden katar o zapovedniko te palem anen e Pavle tumende. Phenen kaj kamen majlačhe te phučen les pale godova so ćerel. A amen mudarasa les po drom dži akaring."

¹⁶ Ali e Pavlešće phejako čhavo ašundas pale akaja zavera thaj đelo ande kasarna te godova mothol e Pavlešće.

¹⁷ O Pavle akhardas ječhe kapetano thaj phendas lešće: "Inđar akale terne ko zapovedniko, kaj sile vareso te mothol lešće."

¹⁸ O kapetano lija thaj inđarda les ko zapovedniko thaj phendas: "O Pavle kaj si phanglo akhardas man thaj phendas te akale terne manušen anav tute, kaj si les vareso te phenel tuće."

¹⁹ O zapovedniko lija les palo vas, inđarda les pe rig thaj phučla les: "So si tut te mothos mande?"

²⁰ Vo phendas: "E Židovurja dogovorisaile te zamolin tut pale thejara te palem anes e Pavle ando Baro veće, sago izgovor kaj kamen majlače te ašunen pale lesko slučaj.

²¹ Na de te hohaven tut, kaj si majbut katar štarvardeš manuša save garade ažučaren les. Dine pes solah kaj či hana niti pijena dok či mudaren les. Već si spremne, samo ažučaren te tu pristanis."

²² O zapovedniko askal mukla e terne te džaltar thaj zapovedisardas lešće: "Khonikašće na phen kaj akava phendan mande."

Bičhalen e Pavle ande Kesarija

²³ Askal akhardas duj kapetanen thaj phendas: "Pripremin duj šela vojniconen, thaj eftavardeš manušen pe grasta thaj duj šela manušen e kopljenca, te arjat ande inja saturja teljaren ande Kesarija.

²⁴ Palo Pavle pripremin e životinjen pe save jašila thaj inđaren les ko upravniko Feliks džude thaj saste.”

²⁵ Askal ramosarda lil palo upravniko ande savo ramolas:

²⁶ “Katar o Klaudije Lisija, e poštuime upravnikošće e Feliksošće, pozdrav.

²⁷ Akale manušes astardine e Židovurja thaj kamline te mudaren les, ali kana ašundem kaj si vo rimsko državljano avilem mungre vojniconenca thaj spasisardem les.

²⁸ Andem les askal anglo Baro veće te ašunav pale soste si došalo.

²⁹ Arakhlem kaj došaren les pale vareso so naj muklo ande lengo zakono thaj kaj naj došalo pale khanči andar soste trubujasas te avel mudardo ili čutino ando phanglipe.

³⁰ A kana ašundem kaj si protiv leste ćerdine zavera, odma bičhaldem les tute. A okolende kaj prnas les phendem te angle tute inkalen pale soste prn les.”

³¹ Askal e vojnukurja ćerdine sago kaj sas lenđe zapovedime. Line e Pavle thaj račava inđardine les ando gav Antipatrída.

³² A thejara đes mukline e manušen pe grasta te džan lesa majdur, a von boldine pe ande kasarna.

³³ Kana aresline ande Kesarija, dine e upravnikošće o lil thaj andine e Pavle angle leste.

³⁴ O upravniko čitosarda o lil thaj phučlas e Pavle andar savi si pokrajina.

Kana ašunda kaj si andar e Kilikija,
³⁵ phendas: "Čhava kan tut thaj odlučiva kana
aresena okola save prn tut." Askal dija naredba
te o Pavle avel tale straža ande Irodešči palata.

24

O Pavle anglo Feliks

¹ Pandž đes pale godova, ande Kesarija areslo
o šorvalo rašaj Ananija varesave starešinenca
thaj e advokatosa savo akhardolas Tertul. Von
inkaldine anglo upravniko pire optužbe protiv o
Pavle.

² Kana akhardine e Pavle te del andre, o Tertul
počnisarda te optužil les, e alavenca: "Poštuime
Feliks, zahvalne sam tuće, kaj amen uživis ando
miro, a čiri briga palo them andas lačhipe e
themešće.

³ Amen godova, pe svako način thaj pe svako
than priznaisaras ande bari zahvalnost.

⁴ Ali te či majbut dosadisarav tuće, moliv tut te
ande čiro lačhipe čhos cara kan amende.

⁵ Utvrdisardam, kaj akava manuš ćerel
amende bare nevolje. Vazdel e pobuna maškar
e Židovurja ando sasto carstvo thaj vođa si ande
nazaretsko sektako.

⁶ Kamlas te oskrnavil čak vi amaro Hramo, ali
astardam les.

⁷ [Ali avilo o zapovedniko Lisija e bare vojskasa
thaj e silava otmisarda les amendar.]

⁸ Ako phućes les, vi korkoro šaj saznais lestar
sa pale soste amen optužisaras les."

⁹ A vi e Židovurja složisajle lešće alavenca.
Tvrđinas kaj si čaće sa so phendas o Tertul.

¹⁰ Kana o upravniko dija znako e Pavle te ćerel svato, o Pavle phendas: "Džanav kaj san već but brš sudco akale themesko, zato e mirno dušava inkalav mungri odbrana.

¹¹ Šaj proveris kaj naj majbut katar dešuduj đes sar areslem ando Jerusalim te pokloniman e Devlešće.

¹² Či arakhline man nikada kaj prepiriv man ando Hramo, niti kaj buniv e theme ande sinagoge ili ando gav.

¹³ Akala manuša našti dokažin godova pale soste akana prn man.

¹⁴ Ali, akava priznajiv tuće: me služiv e Devlešće savešće služinas amare pradada thaj slediv o Drom, saves okola save prn man akharen sekta. Paćav ande sa so ramol ando Mojsijesko Zakon thaj ande proročke knjige.

¹⁵ Vi man si nada ando Del, isto sago vi len – kaj avela uštipe andar e mule pale okola savi si pravedne thaj vi pale nepravedne.

¹⁶ Zato uvek trudiv man te avel man čisto savest anglo Del thaj anglo them.

¹⁷ Već bršenca naj semas ando Jerusalim, a akana avilem te mungre themešće anav pomoć pale čore thaj te prinesiv žrtve e Devlešće.

¹⁸ Dok godova ćeravas arakhline man ando Hramo, thaj askal semas obredno čisto, ali okote nas ćidino o them niti sas buka.

¹⁹ Godova sas varesave Židovurja andar e Cikni Azija, pa vi von trubujine te aven akate te svedočin angle tute thaj optužin man, ako si len vareso protiv mande.

²⁰ Ili, neka akala akate korkoro phenen savi doš arakhline pe mande kana ačhavas anglo Baro veće,

²¹ osim ako godova naj zbog godova kaj čhujem muj dok ačhavas maškar lende: 'Tumen ađes sudin mande zato kaj pačav ando uštipe andar e mule!'

²² Pe godova o Feliks, savo sas lače obaves-time palo Drom, odgodisarda o saslušanje thaj phendas lende: "Kana avela o zapovedniko Lisija, rešiva tumaro slučaj."

²³ Askal naredisarda e kapetanošće te len sama po Pavle ando phanglipe, ali te den les varesavi sloboda thaj te či branin khonikašće katar lešće te vodin e briga pale leste.

²⁴ A pale varesave đesa majposle avilo o Feliks pire romnjava e Drusilava, savi sas Židovka. Naredisarda e vojniconende te anen lešće e Pavle thaj čhuta leste kan sar ćerelas svato palo paćipe ando Isus Hristo.

²⁵ A askal o Pavle počnisarda te ćerel svato pale pravednost, uzdržljivost, thaj palo sudo savo avel. O Feliks darajlo thaj phendas: "Akana šaj džastar, a kana avela man majbut vrjama, bičhalava pale tute."

²⁶ A uz godova nadisajlo kaj o Pavle dela les love pa zato često akharelas les thaj ćerelas lesa svato.

²⁷ Nakhline duj brš, a e Felikse po than e upravnikosko nasledisardas o Porkije Fest. A pošto kamlas te ugodil e Židovende, o Feliks mukla e Pavle ando phanglipe.

25

O Pavle branil pe anglo Fest

¹ Trin đesa nakon so o Fest avilo ande pokrajina, đelotar andar e Kesarija ando Jerusalem.

² Okote e šorvale rašaja thaj e židovske starešine inkaldine lešće pire optužbe protiv o Pavle thaj zamolisardine les

³ te ćerel lende usluga thaj te e Pavle premestil ando Jerusalem – pošto ćerdine zaseda po drom te mudaren les.

⁴ Ali o Fest phendas kaj e Pavle inćaren phandade ande Kesarija thaj kaj vi vo uskoro džala inća.

⁵ Askal phendas: “Neka varesave katar tumare vođe teljaren manca thaj neka prn godole manušes te si pale varesoste došalo.”

⁶ Nakon so o Fest ačhilo lende varekaj katar ohto ili deš đesa, đelo ande Kesarija. Već thejara đes bešlo pe sudačko stolica thaj zapovedisarda te anen e Pavle.

⁷ Kana o Pavle dija andre, e židovske vođe andar o Jerusalem ačhile oko leste thaj inkalenas protiv leste but phare optužbe save našti dokažinas.

⁸ A o Pavle agajda branilas pe: “Či ćerdem khanči so si protiv o židovsko Zakono, niti protiv o Hramo, niti protiv o caro.”

⁹ Pe godova o Fest, pošto kamlas te ugodil e Židovenđe, phučlas e Pavle: “Dali kames te džas ando Jerusalem, te okote sudil pe tuće angle mande?”

¹⁰ A o Pavle phendas: “Me ačhav anglo Cezaresko sudo thaj akate trubul te sudil pe

mande. E Židovende či érdem nisosko bilačipe, sago kaj vi korkoro lače džanes.

¹¹ Te sem vareso došalo ili te érdem vareso so zaslužil te avav mudardo, či našav katar godova. Ali te akava so čhon pe mande naj čačipe, khonik našti del man lende po sudo. Mangav te sudil pe mande anglo Cezar!”

¹² Pošto érda svato pire savetnikonenca, o Fest phendas lešće: “Manglan te sudil pe tuće anglo Cezar, ko Cezar vi džaja.”

O Pavle anglo caro Agripa

¹³ Varekazom đesa majkasnije avilo ande Kesarija o caro Agripa thaj e Vernika te posetin e Feste.

¹⁴ Sar ačhile okote majbut đesa, o Fest phučla e caro te del les savet palo Pavle: “Akate si jek manuš saves o Feliks ačhada ando phanglipe.

¹⁵ Kana semas ando Jerusalem, e šorvale rašaja thaj e židovske starešine čhutine optužbe protiv leste thaj mandenas te avel osudime.

¹⁶ Me phendem lende kaj e Rimljanen naj običaj te izručin varekas majsigo nego so sudin lešće. O prme manuš majsigo trubul te suočil pe okolenca save prnas les thaj te dobil prilika te branil pe katar e optužbe.

¹⁷ Zato či gndivas man kana avile akaringal manca, nego odma thejara đes bešlem pe suđačko stolica thaj naredisardem te anen godole manušes.

¹⁸ Kana e manuša kaj prnas les uštile te éren svato, či prnas les pale nisosko bilačipe, sago kaj me ažućaravas.

¹⁹ Nego tradenas pe lesa pale lendi vlastito religija thaj pale varesosko Isus savo mulo, ali pale savo o Pavle tvrdil kaj si džudo.

²⁰ Sar me semas hasardo ande kasavi rasprava, phučlem les, dali kamel te džal ando Jerusalem te okote sudil pe lešće pale godova.

²¹ Ali sar o Pavle kamla te ačhel ando phanglipe dok či odlučil amaro veličanstveno Cezar, naredisardem te inčaren les ando phanglipe dok či bičhalav les ko Cezar.”

²² Askal o Agripa phendas e Festošće: “Kamle-mas vi me te ašunav godole manušes.”

A akava phendas: “Thejara ašuneja les.”

²³ Thejara đes o Agripa thaj e Vernika avile ando baro raskoš zajedno e zapovednikonenca thaj e gavešće ugledne manušenca, dine ande sala, a o Fest naredisarda te anen e Pavle.

²⁴ Askal o Fest phendas: “Caro Agripa, thaj savora tumen save sen akate, dičhen akale manušes! Zbog leste aviline mande sa e Židovurja ando Jerusalem thaj vi akatar thaj rknjimava mothonas kaj vo či trubul majbut te trajil.

²⁵ Ali me či arakhlem kaj vo ćerda vareso so zaslužil smrto. Ali sar vo korkoro manglas te sudil pe lešće anglo Cezar, odlučisardem te bičhalav les ando Rimo.

²⁶ Ali naj man khanči odredime te ramov pale leste e Cezarošće, zato andem les angle tumende, a posebno angle tute carona Agripa, te avel man posle akaja istraga so te ramov.

²⁷ Gndiv, kaj naj razumno te bičhalel pe o phanglo manuś ko Cezar, a te či ramol pe so si leśči doś.”

26

O Pavle branil pe anglo caro Agripa

¹ Askal o Agripa phendas e Pavleśće: “Muklino si tuće te ćeres svato ande ćiri odbrana.”

O Pavle vazda piro vas thaj phendas:

² “Carona Agripa, inćarav man kaj sem bahtalo kaj aĎes angle tute braniva man katar sa okova pale soste e Źidovurja prn man,

³ a majbut pale godova kaj tu pindžares sa e Źidovske obiĎaja thaj okova ande soste naj sloŹne. Zato moliv tut te strpljivo ĥhos kan mande!

⁴ Sa e Źidovurja laĥe dŹanen mungro trajo, sar trajivas katar mungro majrano ternipe maśkar mungro them thaj ando Jerusalem.

⁵ Katar dumut pindŹaren man thaj ako kamen, śaj te svedoĥin kaj sago farisejo trajivas pe majstroŹe pravilurja ande amaro paĥipe.

⁶ A akana sudin mande zato kaj nadv man kaj o Del pherela piro obeĥanje savo dija amare pradadende.

⁷ Amare deśuduj plemenurja, nadin pe kaj o Del pherela o obeĥanje thaj pale godova predano sluŹin e Devleśće o ĥes thaj e rjat. Pale godoja isto nada, carona, e Źidovurja prn man!

⁸ Sostar smatrin nemoguće kaj o Del vazdel e manuśen andar e mule?

⁹ Vi me gndisardem kaj sa e silenca trubul te boriv man protiv okola save sledin e Isuse andar o Nazaret.

¹⁰ Ake so ćeravas ando Jerusolim kana dobisardem vlast katar e šorvale rašaja: but e Devlešće svete manušen čhudavas ande tamnica. A kana mudarenas len, me godova odobrivas.

¹¹ Thaj pe sa e sinagoge često mučivas len thaj gajda tradavas len te hulin po Isus. Gaći semas holjariko pe lende kaj progonivas len čak vi pe aver gava.”

*O Pavle mothol sar malada e Isuse
(Dap 9,1-19; 22,6-16)*

¹² “Gajda me kana dobisardem vlast thaj odobrenje katar e šorvale rašaja đelem ando Damask.

¹³ Kana varekaj katar o mismeri, carona, dok putuivas, dikhlem svetlo andar o nebo, savo sas majzuralo katar o kham, pa obasjaisarda man thaj okolen save džanas manca.

¹⁴ Savora pelam pe phuv, a me ašundem o glaso savo pe židovsko čhib phendas: ‘Savle, Savle, sostar progonis man? Samo korkoro tuće anes šteta dok boris tut protiv mande.’

¹⁵ Me phučlem: ‘Ko san tu, Gospode?’

A o Gospod phendas mande: ‘Me sem o Isus saves tu progonis.

¹⁶ Ali ušti, vazde tu pe pungre! Sikadilem tuće te aves mungro sluga thaj mungro svedoko. Ćereja svato pale okova so dikhlan thaj pale okova so sikavava tuće.

¹⁷ Me izbaviva tut katar ćiro židovsko them thaj vi katar okola save naj Židovurja, savende bičhalav tut.

¹⁸ Tu putreja lenđe jakha, thaj boldeja len katar e tama karingal o svetlo, katar e sotonsko vlast karingal o Del thaj po paćipe ande mande primin jartipe pale pire bezeha thaj o nasledstvo maškar e svete.’

¹⁹ Zato, carona Agripa, naj semas bi paćivalo okolešće so dikhlem andar o nebo.

²⁰ Nego prvo propovedivas okolende ando Damask, askal ando Jerusalem, thaj pe sasti Judeja, a vi okolende save naj Židovurja, kaj trubun te pokajin pe thaj te bolden pe ko o Del thaj te ćeren e dela save dokažina kaj pokajisajle.

²¹ Zbog godova e Židovurja astardine man ando Hramo thaj line te mudaren man.

²² Ali o Del pomognisarda mande thaj pomožil mande sa dži ađes ađeste. Gajda ake akana, ačhav akate thaj svedočiv savorende pale okova so dikhlem. Či phenav khanči nevo, nego okova so e Prorokurja thaj o Mojsije phendine kaj avela:

²³ kaj o Hristo patila thaj kaj avela prvo savo uštela andar e mule, thaj navestila o svetlo e Židovende thaj vi okolende save naj Židovurja.”

²⁴ Dok o Pavle gajda phenelas ande piri odbrana, o Fest ćutas muj: “Pavle, tu san dilo! Dilajlan katar o baro džanglipe.”

²⁵ O Pavle phendas: “Naj sem dilo, poštuime Feste, nego phenav okova so si čaće thaj razumno.

²⁶ O caro Agripa si lačhe uputime ande gadava thaj lešće šaj phenav slobodno. Či paćav kaj si

lešće bilo so katar akava bi džanglo, kaj godova či dogodisajlo varekaj ande varesavo garado čoško e phuvjako.

²⁷ Carona Agripa, dali pačas ande okova so phendine e prorokurja? Me džanav kaj pačas.”

²⁸ Askal o Agripa phendas e Pavlešće: “Još cara thaj ubedija man te avav hrščano!”

²⁹ A o Pavle phendas lešće: “Još cara ili but, me molima e Devlešće te na samo tu nego vi savora akala save ađes ašunen man aven sago vi me, samo bi akala okurja!”

³⁰ Pe godova o caro uštilo, a lesa vi o up-ravniko, Vernika thaj okola save bešenasa lesa.

³¹ Dok inkljenas avri, počnisardine te phenen jek avrešće: “Akava manuš či čerda khanči so zaslužil smrto ili phanglipe.”

³² A o Agripa phendas e Festešće: “Akava manuš već šaj avilosas oslobodime te či man-glasas te sudil pe lešće anglo Cezar.”

27

O Pavle plovil ando Rimo

¹ Kana sas odluči me otplovisaras ande Ital-ija, e Pavle thaj aver manušen andar o phanglipe predaisardine ko kapetano pe Cezarošči četa, savo akhardolas Julije.

² Dijam ande jek lađa andar o gav Adramiteja, savi džalas dži ke cikne azijske thana ando primorje thaj otplovisardam. Amenca sas vi o Aristarh, o Makedonco andar o Soluno.

³ Thejara đes avilam ando Sidon, a o kapetano Julije, sago manuš postupilas e Pavlesa, mukla

les te džal dži ke pire drugarja te pobrininpe pale okova so trubulas les.

⁴ Kana đelam okotar, plovisardam severno uz o Kipar maškar o ostrvo thaj o kopno kaj phurdelas e protivno balval te avas zaštitime.

⁵ Preplovisardam o more uz e obala Kilikija thaj Pamfilija thaj areslam ando gav Mira Likijsko.

⁶ Okote o kapetano arakhlas jek lađa andar e Aleksandrija savi džalas ande Italija, gajda kaj dijam ande godoja lađa.

⁷ But đesa plovisardam zurale sporo thaj jedva areslam paše dži ko than Knid. Pošto e balval či delas amen te plovisaras majdur, zato plovisardam e južno Kritaće rigava te štitil men katar e balval dži ko than Salmona.

⁸ Phares plovisardam uz e obala, areslam dži ke varesavo than savo akhardolas "Lače pristaništa", paše ko than Laseja.

⁹ But vrjama sas hasardi, a e plovidba postanisardas opasno, a vi o židovsko posto sas već gata, pa o Pavle upozorisarda len:

¹⁰ "Manušalen, dikhav kaj e plovidba avela opasno thaj pe bari šteta – na samo palo tereto thaj pale lađa, nego vi pale amare trajurja."

¹¹ Ali o kapetano majbut pačalas e manušešće savo tradelas e lađa thaj kolešće kašći sas e lađa, nego e Pavlešće.

¹² Pošto e luka nas lački te ačhel pe okote prekal o ivend, majbut džene odlučisardine te otplovisaras okotar dži ko Feniks te avilo moguće thaj te okote ačhel pe prekal o ivend. O Feniks

si luka pe Krita, savi dičhel karing o jugozapad
thaj karing o severozapad.

E oluja po more

¹³ Kana phurdas e cikni južno balval, pelo
lende pe gođi kaj avela lende gajda sago kaj
kamenas, vazdine o sidro thaj plovinas uz e
obala Krita.

¹⁴ Ali či nakhlo but katar godova, kana ačhili
te phurdel katar o ostrvo e olujno balval akhardi
severoistočnjak.

¹⁵ Astartas e lađa, savi našti oduprisajli gajda
kaj muklam te inđarel men e balval.

¹⁶ Dok plovisardam uz varesavo cikno ostrvo
savo akhardolas Klauda te avas zaštitime katar
e balval, e phare mukava astartam o čamco savo
crdam pale amende.

¹⁷ Kana vazdine o čamco, e šolenca
učvrstisardine e lađa te na rspil pe. Daranas
te na zaglavin pes ando plitko paj pe Sirta zato
mukline o cikno sidro thaj e balval inđarelas
len majdur.

¹⁸ Sar astarta men e bari oluja, thejara đes
ačhile te čhuden o tereto katar e lađa te avel e
lađa majloći,

¹⁹ a o trito đes čhudine čak vi e oprema.

²⁰ Sar o kham thaj e čerenja či sikadonas but
đesa, a e oluja marelas e lađa, hasardam svako
nada kaj spasisarasa men.

²¹ A sar već dugo khonik khanči či hala, o Pavle
ačhilo angle lende thaj phendas: “Manušalen,
trubujine te čhon kan mande thaj te na isplov
katar e Krita. Askal či avilosas tumen akaja
nevolja thaj šteta.

²² Ali vi akana phenav tumende te na daran, kaj khonik tumendar či hasarela pesko trajo, samo e lađa avela uništite.

²³ Arači pe rjat sikadilo mande o anđelo e Devlesko kašće pripadiv thaj kašće služiv,

²⁴ thaj phendas mande: 'Na dara, Pavle. Tu trubus te ačhes anglo Cezar. Thaj ake, o Del obećisarda tuće kaj zbog tute spasila savoren save plovin tusa.'

²⁵ Andar godova, na te daran, manušalen, kaj pačav e Devlešće kaj avela sago kaj sas mande mothodo.

²⁶ Samo trubul te zaglavi men ando plitko paj pe varesavo ostrvo."

O Pavle doživil brodolom

²⁷ Mukhla pes e dešu štarto rjat, a e balval inđarelas men još e Sredozemno moreja, a varekaj katar e opaš e rjat e mornarja gndinas kaj si o kopno paše.

²⁸ Izmerisardine kozom sas o paj handuk e šoleja pe savo sas phanglo o tego. Izmerisardine kaj sas o paj handuk trijanda thaj ehta meterja. Cara majposle palem izmerisardine e handuk thaj o paj sas handuk biš thaj ohto meterja.

²⁹ Sar daranas te na pekas ande podvodne stene, čhudine štar sidrurja ando paj katar e paluni rig e lađači thaj molisajlam te đesavol.

³⁰ E mornarja kamenas te našen, gajda kaj mukline o čamco ando paj thaj čerenas pešće muj kaj moraš te mućen e sidrurja vi katar e angluni rig e lađači.

³¹ Ali o Pavle phendas e kapetanošće thaj e vojnikonende: "Ako akala manuša či ačhen pe lađica, tumen či spasina tumen!"

³² Pe godova e vojnukurja čhindine o šolo thaj mukline te o čamco perel ando paj.

³³ Kana počnisarda te đesavol, o Pavle motholas savorende te len te han varešo. Phenelas: "Ađes si dešuštarto đes sar ažučaren ande neizvesnost bi habesko, thaj khanči či čhutine ando muj.

³⁴ Akana moliv tumen te han vareso kaj si godova pale tumaro lačhipe. A nijećešće tumendar či perela ni bal katar o šoro."

³⁵ Sar akava phendas, lijas o mangro thaj angle lende zahvalisarda e Devlešće, phagla thaj lijas te hal.

³⁶ Savora sas ohrabrimo thaj line te han.

³⁷ A pe lađa sas ukupno duj šela thaj eftavardeš thaj šov manuša.

³⁸ Kana čaljile ačhile te ločaren e lađa, gajda kaj čhudenas o điv ando more.

³⁹ Kana đesajlo, či pindžardine o kopno, ali dikhline varesavo zaliv e pristupačno obalava thaj kamenas te avilo moguće, okote te uplovin e lađava.

⁴⁰ Putardine e šole katar e sidrurja te peren ando more thaj ande isto vrjama mukline e kormilurja ando paj te šaj upravin e lađasa. Askal vazdine o angluno jedro karingal e balval thaj teljardine karingal e obala.

⁴¹ Ali e lađa dija dab ando pesko kaj sas o cikno paj thaj ačhili. O angluno deo e lađako zaglav-

isajlo thaj našti pomaknilaspe, dok o paluno deo e lađako phađolas e zurale talasendar.

⁴² Askal e vojnukurja kamenas te mudaren e phangle manušen, te na varesavo lijasas te plivil thaj našel.

⁴³ Ali o kapetano kamlas te spasil e Pavle thaj či mukla te čeren godova. Naredisarda te prvo okola manuša save džanenas te plivin huten ando paj thaj inkljen pe obala,

⁴⁴ a aver manuša neka plutin pe phalja ili pe vareso aver so ačhilo katar e lađa. Gajda savora džude aresline pe phuv.

28

O Pavle pe Malta

¹ Kana gajda spasisajlam, saznaisardam, kaj godova ostrvo akhardol Malta.

² E manuša save trajinas okote sas neobično ljubazne prema amende. Astardine e jag thaj primisardine men oko late, kaj delas o bršnd thaj sas šil.

³ O Pavle čida naramko šuće krandže thaj čhuta len pe jag, ali katar jekhvar zbog o tatipe andar e krandže inkljisto o sap thaj astarda pe pale lešće vas.

⁴ Kana okola save trajinas okote dikhline sar o sap visil pe Pavlesko vas, phendine: “Akava manuš si sigurno ubica. Spasisajlo katar o more, ali e božica savi akhardolas Pravda či del les te trajil.”

⁵ A o Pavle čhinosarda e sape katar piro vas ande jag, thaj nas lešće khanči.

⁶ A e manuša ažučarenas te šuljola ili te katar jekhar perel tele mulo. Kana pale lungo vrjama sar ažučarenas, dikhline kaj khanči neobično či dogodisajlo lešće, predomislisajle thaj počnisardine te phenen kaj si vo del.

⁷ A paše godova than sas o imanje savo sas katar o poglavari godole ostrvosko savo akhardolas Publije. Vo primisarda men ande piro čher thaj trin đes ljubazno ugostisarda men.

⁸ A e Publijesko dad pašljolas, kaj mučilas les e groznica thaj e dizenterija. O Pavle dijas andre, čhuta pire vas pe leste thaj pomolisajlo, thaj o manuš sastilo.

⁹ Pale godova avenas vi e aver nasvale manuša save trajinas pe godova ostrvo thaj sastonas.

¹⁰ Zato sikadine amende bari čast, a kana teljardam te džastar, čhutine amende ande lađa sa so trubulamen palo drom.

O Pavle areslo ando Rim

¹¹ Kana nakhlo trin čhon, dijam ande varesavi aleksandrisko lađa savi sas sasto ivend po ostrvo, thaj pe savi sas zaštitno znako e blizancengo e Kastrosko thaj e Poluksosko.

¹² Areslam ando Sirakuza, okote ačhilam trin đes.

¹³ Okotar otplovisardam thaj areslam ande Regijum. A thejara o đes počnisarda te phurdel e balval katar o jugo thaj pale duj đesa areslam ando Puteole.

¹⁴ Okote arakhlam e phralen, save zamolisardine men te ačas lende ehta đes. Agajda areslam vi ando Rimo:

¹⁵ Kana e phral ando Rimo ašundine kaj amen avas, aviline angle amende sa dži ke Apijevesko trgo thaj dži ke Trin birturja. Kana dikhla len o Pavle zahvalisarda e Devlešće thaj ohrabrisajlo.

¹⁶ A kana dijam ando Rimo, e Pavle dine te trajil posebno, zajedno e vojnika savo lelas les sama.

O Pavle propovedil ando Rimo tale straža

¹⁷ Trin đes majposle, o Pavle akharda e židovske vođen, pa, kana savora čidine pe phen-das lende: "Phralalen, vi ako či ćerdem khanči protiv amaro them niti protiv e običaja amare pradađende, ipak phangline man ando Jerusalem thaj predaisardine man e Rimljanende.

¹⁸ E Rimljanurja ispitušardine man thaj kamline te oslobodin man kaj khančaja či za-služisardem smrtno kazna.

¹⁹ Ali kana e Židovurja godolešće uspro-tivisajle, semas prisilime te mangav te sudil pe mande anglo Cezar. Ali ni pale khančeste či optuživ mungre theme.

²⁰ Zato vi kamlem te dikhav tumen thaj te ćerav svato tumenca: ande akala lancurja sem upravo pale godova kaj paćav ande nada e Izraelošći."

²¹ E židovske vođe phendine e Pavlešće: "Či primisardam andar e Judeja nisosko lil pale tute, thaj khonik katar e phral save aresline okotar či pale tute javisardine ili phendine vareso bilače.

²² Ali, volisardamas te tutar ašunas so tu gndis, kaj džanas kaj protiv gadaja sekta svugde ćerel pe svato."

²³ Gajda odredisardine jek đes, pa još majbut džene aviline ando čher kaj sas o Pavle. A vo phenelas lenđe thaj svedočilas pale Devlesko carstvo thaj katar e detharin dži ke rjat andar knjige e Mojsiješće zakonestar thaj andar e Prorokurja uverilas len ande sa so značilas palo Isus.

²⁴ Varesave paćaine ande okova so phenelas, dok aver či kamline te paćan.

²⁵ Thaj sar našti složisajle maškar peste line te džantar, a o Pavle phendas lenđe još kava: "Lače phendas o Sveto Duho tumare pradamende prekal o proroko Isaija:

²⁶ 'Dža ke akava them thaj phen lenđe:

Ašunena mungre alava,

a či haćarena;

pire jakhenca dićhena mungre dela,

a našti dićhena len.

²⁷ Kaj barosajle e ile akale themešće,

pire kanenca jedva ašunen,

pire jakha phandadine;

te e jakhenca či dićen,

te e kanenca či ašunen,

te e ileja či haćaren thaj obratin pe,

te sastarav len.'

²⁸ Zato, trubun te džanen: o Del bićhalel akava spasenje okolende save naj Židovurja. Von čhona kan leste."

²⁹ [A kana akava phendas, e Židovurja đeletar gajda kaj tradenasa pe maškar pende.]

³⁰ O Pavle duj pherde brš ačhilo okote ande piro unajmime čher. Okote primilas savoren save avenas leste.

³¹ Propovedilas pale Devlesko carstvo thaj hrabro sikavelas palo Gospod Isus Hrist thaj khonik či sprečilas les.

**Biblija pe romani Čergarsko čhib Srbija
(Vojvodin Romani/Shiyak)
The New Testament in the Chergash dialect of the
Vlax Romani language**

copyright © 2018 Pioneers

Language: Chergash (Romani, Vlax)

Dialect: Chergash

Translation by: Pioneers

Contributor: Pioneers International

Romani Chergash Bible

The Word for the World International

[www.twftw.org]

Čergaš je vlaški dijalekt kojim se govori uglavnom u Srbiji, ponajviše u Vojvodini. Po nasleđu, većina Čergara su pravoslavne pozadine. Jezik se još zove i Vojvođanski romski, Srpski romski ili šijački romski.

Prevod je jednostavan za razumeti jer je napisan kako ljudi govore.

Chergash is a Vlax dialect that is spoken mostly in Serbia. It has the greatest use in Vojvodina, northern Serbia. By heritage, most Chergari are (Serbian) Orthodox. The language is also known as Vojvodin Romani, Serbian Romani, or Shiyak.

The translation is simple to understand because it is written in the way the people speak.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2025-06-28

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 27 Jun 2025 from source files dated 28 Jun 2025

1e2d0214-3d12-5bbc-b29b-eea1aae09a1b